

GJYKATA E LARTË
E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISE

HIGH COURT
OF THE REPUBLIC OF ALBANIA

PASQYRA E LËNDËS TABLE OF CONTENTS

PËRSHËNDETJE	4	INTRODUCTION	5
PAK HISTORI	6	SHORT STORY	7
GJYKATA E LARTË PAS REFORMËS 2016	32	HIGH COURT AFTER THE 2016 REFORM	33
Zgjedhja e gjyqtarëve	32	Election of judges of the High Court	33
Pavarësia	34	Independence of the High Court	35
Juridiksioni	36	Jurisdiction	37
BASHKËPUNIMI NDËRKOMBËTAR	42	INTERNATIONAL COOPERATION	43
Marrëdhëniet me GJEDNJ	42	The relationship of the High Court with the ECHR	43
GJYKATA E LARTË DHE PUBLIKU	50	THE HIGH COURT AND THE PUBLIC	51
STRUKTURA ORGANIZATIVE E GJYKATËS	58	ORGANIZATIONAL CHART OF THE COURT	58
STATISTIKA	59	STATISTICS	59

© Të drejtat e autorit në lidhje me përmbajtjen e këtij botimi, duke përfshirë tekstin dhe fotot e përdorura, i takojnë Gjykatës së Lartë.

Fotot ilustruese në këtë botim, janë marrë pjesërisht nga burime arkivore të Gjykatës së Lartë dhe të Arkivit të Shtetit, ndërsa një pjesë e tyre janë realizuar nga vetë Gjykata e Lartë. Datat, emrat dhe të dhëna të tjera, janë nxjerrë nga arkiva dokumentare dhe nga burime dytësore, për të cilat Gjykata e Lartë dhe Këshilli i Europës nuk mban përgjegjësi për saktësinë e tyre.

Kopertina: Gjykata e Lartë e Shqipërisë

Ky publikim është prodhuar me mbështetjen financiare të Bashkimit Evropian dhe Këshillit të Evropës. Pikëpamjet e shprehura këtu nuk mund të merren në asnjë rast si pasqyrim i opinionit zyrtar të secilës palë.

© The copyright regarding the content of this publication, including the used text and pictures, is a property of the Supreme Court.

The illustrative photos in this publication were partly collected from the archive of the Supreme Court and the State Archive, and some of these photos were taken by the Supreme Court itself. Dates, names and other data have been extracted from documentary archives and secondary sources, for which the Supreme Court and the Council of Europe are not responsible for their accuracy.

Cover: The High Court of Albania

This publication was produced with the financial support of the European Union and the Council of Europe. The views expressed herein can in no way be taken to reflect the official opinion of either party.

SOKOL SADUSHI

Zëvendëskryetar
Deputy Chairperson

Pas transformimit rrënjësor të Gjykatës së Lartë, që filloi me zbatimin e reformës në drejtësi të vitit 2016 paraqitet para lexuesit botimi i parë prezantues i saj. Padyshim që historia e Gjykatës së Lartë nuk fillon sot. Ngritja dhe funksionimi i saj nis më shumë se një shekull më parë. Viti i largët 1913, me të cilin lidhet fillimi i formatimit të institucioneve të shtetit modern shqiptar shënon njëkohësisht edhe vitin e themelimit të gjykatës më të lartë në vend.

Gjykata e Lartë ka qenë e pranishme në periudha historike të shtetit shqiptar që kanë passjellë ndryshime thelbësore, të imponuara nga regjimet politike por edhe nga reforma të thella në sistemin e drejtësisë. Pavarësisht zhvillimeve, ajo që ka mbetur e pandryshuar ka qenë pozita e saj në krye të piramidës së sistemit gjyqësor dhe përpjekjet e vazhdueshme për të shërbyer si udhërrëfyese në krijimin e jurisprudencës, si dhe përshtatja e saj në kushtet e reja të krijuara nga ndryshimi i vazhdueshëm i legjisllacionit.

Ky botim është një kontribut modest në respekt të rolit që ka luajtur autoriteti më i lartë gjyqësor për krijimin e doktrinës shqiptare të së drejtës gjatë gjithë veprimtarisë së tij, madje edhe atëherë kur, për shkak të regjimit politik, doktrina juridike vështirë të dallohej nga ajo partiake. Sot, Gjykata e Lartë është një organ vendimmarrës që bazohet në Kushtetutë dhe në ligj, por kjo nuk do të thotë se është e imunizuar nga ndikime të tjera. Të ruash në çdo kohë dhe me çdo kusht integritetin e gjyqtarit është një mision fisnik dhe i vështirë që vihet në sprovë vazhdimisht. Përballë kësaj sfide çdo gjyqtar duhet të orientohet nga e drejta si koncept filozofik që karakterizon qenien njerëzore që në krijim. Atë që nuk e gjen tek ligji, e gjen tek bindja njerëzore e formuar mbi parimin e drejtësisë dhe barazisë humane. Me këtë motiv çdo gjyqtar duhet të japë drejtësi.

Gjykata e Lartë gjendet sot në një periudhë transformimi të thellë në përbërje, organizim, kompetenca, por edhe në misionin që duhet të përmbushë. Krahas ripozicionimit kushtetues dhe ligjor, Gjykata e Lartë po rimerr rolin e saj të pazëvendësueshëm në orientimin e praktikës gjyqësore, duke udhëzuar, nëpërmjet vendimeve të saj, mënyrën e interpretimit dhe të zbatimit të ligjit nga gjykatat më të ulëta. Ndryshimi i shpeshtë i praktikës gjyqësore për shkak të vendimmarrjes së tepruar apo të munguar të Gjykatës së Lartë duhet zëvendësuar me racionalizimin e vendimmarrjes gjyqësore, aty ku ajo është e nevojshme dhe e pritshme. Debatitashmë i njohur midis aktivizmit dhe vetëpërmbajtjes gjyqësore është një diskurs që nuk duhet të afektojë negativisht qëndrueshmërinë e praktikës gjyqësore.

Jam besimplotë se Gjykata e Lartë do të rigjejë pozicionin e saj të natyrshëm si udhërrëfyese e praktikës gjyqësore, me synimin final që qytetarët të gjejnë drejtësinë e munguar.

After the radical transformation of the High Court, which began with the implementation of the justice reform in 2016, this is the first introductory publication of the Court. Clearly, the history of the High Court does not begin today. Its establishment and functioning began over a century ago. The distant year of 1913 associated with the beginning of the formation of the institutions of the modern Albanian state, marks at the same time the year of the establishment of the highest court in the country.

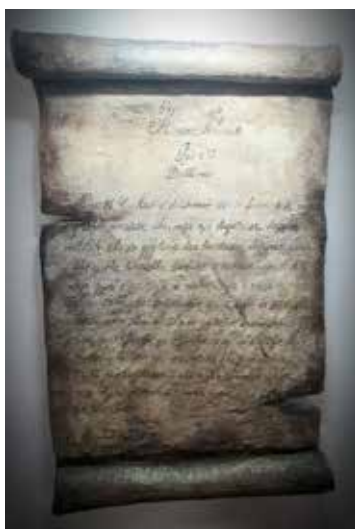
The High Court has been present in historical periods of the Albanian state that have brought about fundamental changes, imposed by political regimes, but also by in-depth reforms in the justice system. Despite the developments, what has remained unchanged is its position at the top of the pyramid of the judicial system, but also the continuous efforts to serve as a guide in the creation of a case-law, as well as its adaptation to the new conditions created by the continuous amendments to the legislation.

This publication represents a modest contribution in respect to the role played by the highest judicial authority in establishing the doctrine of law, in a country and at a time when it was absent or scarce, as well as when, due to the political regime, the legal doctrine was difficult to distinguish from the party one. Today, the High Court is a decision-making body based on the Constitution and the law, but this does not mean that it is immune from other influences. Maintaining the integrity of judges at all times and at all costs is a noble and difficult mission that is constantly put to the test. In the face of this challenge, every judge must be guided by law as a philosophical concept that characterizes the human since his creation. What one does not find in law, one finds in human conviction formed on the principle of justice and human equality. By this motive, every judge must render justice.

The High Court is situated nowadays in a period of profound transformation in terms of its composition, organization, and competencies, but also the mission to be fulfilled. In addition to constitutional and legal repositioning, the High Court is regaining its irreplaceable role in orienting the case law, guiding through its decisions, the manner of interpretation and application of the law by the lower courts. Frequent reversal of the case-law due to excessive or absent decision-making of the High Court should be replaced by rationalization of court decision-making, where it is necessary and expected. The already recognized debate between judicial activism and restraint is a discourse that should not negatively affect the sustainability of case law.

I am confident that the High Court will regain its natural position as a guide to the case law, with the ultimate goal of providing citizens with the missing justice.

I. GJYKATA E LARTË NË FAZA TË NDRYSHME TË HISTORISË

Kanuni i Zhurisë (Gjykata e Lartë).

Periudha 1913-1920

Shpallja e pavarësisë shënoi hapat e para në krijimin e institucioneve të shtetit të ri shqiptar, ku Kuvendi i Vlorës dhe qeveria e kryesuar nga Ismail Qemali, krahas iniciativave të rëndësishme për krijimin e organeve kryesore të pushtetit legjislativ e ekzekutiv, u fokusuan dhe në riorganizimin e pushtetit gjyqësor.

Në 10 Maj 1913 u miratua “Kanuni i Zhurisë”, akti i parë dhe guri i themelit për organizimin dhe funksionimin e gjykatave në sistemin gjyqësor shqiptar. Në “Kanunin e Zhurisë” u parashikua krijimi i Gjykatës së Diktimit, gjykatave të shkallës së parë të nënprefekturave, të cilat ishin kompetente për gjykimin e çështjeve civile dhe kundërvajtjeve e delikteve, si dhe Gjyqi Popullor me zhuri, i cili do të gjykonte çështjet penale me përfaqësues të popullit.

Ky sistem, për të cilin kemi informacion se u zbatua të paktën në një çështje në Elbasan, nuk dha rezultatet e pritshme dhe u shfuqizua me dekretin e datës 4 qershor 1914, ku u vu në zbatim ligji për gjykatat e drejtësisë në Shqipëri, sipas të cilit u krijuan Gjyqi Fillor i Apelit dhe Diktimit.

I. BACKGROUND

Period 1913-1920

The declaration of independence marked the first steps in the creation of the institutions of the new Albanian state, where the parliament of Vlorë and the government headed by Ismail Qemali, in addition to important initiatives for the creation of the main bodies of legislative and executive power, also focused on reorganization of the judiciary.

On May 10, 1913, the "Canon of the Jury" was approved, which was the first act and cornerstone for the organization and functioning of courts in the Albanian judicial system. The "Canon of Jury" provided for the establishment of the Court of Dictation, courts of the first instance of sub-prefectures which were competent for the adjudication of civil cases and minor offenses, as well as the People's Court with a jury which would hear criminal cases with People's representatives.

We have been informed that this system was implemented in at least one case in Elbasan but failed to produce the expected results and was repealed by a decree dated June 4th, 1914, where the law on courts of justice in Albania was adopted, which established the Primary Court of Appeal and Dictation.

Akti i dekretimit. Prej majit 2000, data 10 Maj është dekretuar si Dita Kombëtare e Drejtësisë, bazuar në vendimin e Konferencës Gjyqësore Kombëtare.

41
1
Kanoni Shkurte.

me për gjuhë të të drejtës dhe të mos gjëje në një
nëndë të shprehur të mençurisë.

Pjesë VI.

Pamarimi.

Artikulli 29. Nga dita që u botua një vendim i gjykatës së
shprehur, në këtë ditë, në mos ja kërkojë me kërkesë dëk-
mi të të përmendurës pa dyshim nga një anë dhe
pa dyshim, për veç të drejtës dhe të detyrës, shprehur
de të përmendurës dhe ata vendim që do jepen vertetëse
nga anë gjykatës së dëkimit.

Artikulli 30. Pamarimi këtu kështu do jete nën udhëzimet të
Ministrit të Drejtësisë.

U vendua në Këshillin të Ministrave në 23 shtator 1913 dhe u
pranua. Vertetëse dhe nënshkruarë për të përmend-
uar.

një gabim në të drejtë të atyre që janë të domosdoshme me
detyrë, të Këshillit të Drejtësisë, është në një të dëkimit
shprehur, të Këshillit të Drejtësisë, është në një të dëkimit
shprehur pa kërkesë nga një anë dhe të të marrë të dëk-
imit të të përmendurës së mençurës.

Artikulli 31. Kërkesat e dëkimit do jepen si u tha të nën 21
nga ata që përdoren shprehur të domosdoshme prej për shprehur
të Kështjës gjykatës së shprehur, andaj do të marrë të shprehur
si gjykatës, i cili është në një të shprehur të tën që u tha
kërkesë, dhe të nënshkruarë, dhe në shprehur të tën të
detyrës të shprehur në gjykatë të dëkimit bashkë me
gjykatë dëkimit gjykatës dhe me të drejtësisë.

Artikulli 32. Gjykatë e dëkimit do të formohet nga gjykatë
antare dhe nga një Kështjës shprehur, dhe do gjykatë të tën
dës të drejtësisë dhe gjykatë të tën dhe Kështjës të tën,
dhe si të dëkimit që gjykatë ja shprehur ja i nënshkruarë,
dhe si të dëkimit që gjykatë ja shprehur ja i nënshkruarë.

Artikulli 33. Gjykatë e dëkimit të tën të drejtë të dëkimit vënd-
imit të drejtësisë dhe të gjykatës së shprehur, e në Kështjës të tën
në gjykatëja në nënshkruarë të drejtësisë u bë në një ngatërime

dhe gjykatë të drejtësisë në tën për Kështjës kështjës dhe një
e tënshkruarë të tënshkruarë me tënshkruarë të drejtësisë
pa shprehur, atëherë të nënshkruarë, dhe gjykatë të tënshkruarë të
nënshkruarë nga shprehur të ngatërime të gjykatës dhe
shprehur dhe gjykatë të shprehur të tënshkruarë që tënshkruarë për
Kështjës kështjës, dhe tënshkruarë të drejtësisë tënshkruarë me tënshkruarë
i gjykatës të tënshkruarë për të gjykatës shprehur gjykatës nga
anë drejtësisë, në një gjykatë që gjykatë me tënshkruarë, në mos
për tënshkruarë tënshkruarë, në një gjykatë tënshkruarë tënshkruarë
gjykatës në shprehur gjykatës, për tënshkruarë të gjykatës që tënshkruarë
shprehur tënshkruarë tënshkruarë tënshkruarë, pa tënshkruarë gjykatës
të tënshkruarë. Në një gjykatë tënshkruarë të drejtësisë tënshkruarë nga
të mos tënshkruarë tënshkruarë me tënshkruarë tënshkruarë të
dësimit atëherë shprehur tënshkruarë tënshkruarë shprehur shprehur
për tënshkruarë. Në një gjykatë gjykatës në gjykatës tënshkruarë tënshkruarë
në tënshkruarë një gjykatës tënshkruarë tënshkruarë tënshkruarë tënshkruarë
gjykatës me tënshkruarë.

Artikulli 34. Përdorimet e shprehur dhe në tënshkruarë
nga një gjykatë tënshkruarë, një gjykatë do jete tënshkruarë tënshkruarë.

Periudha 1920-1939

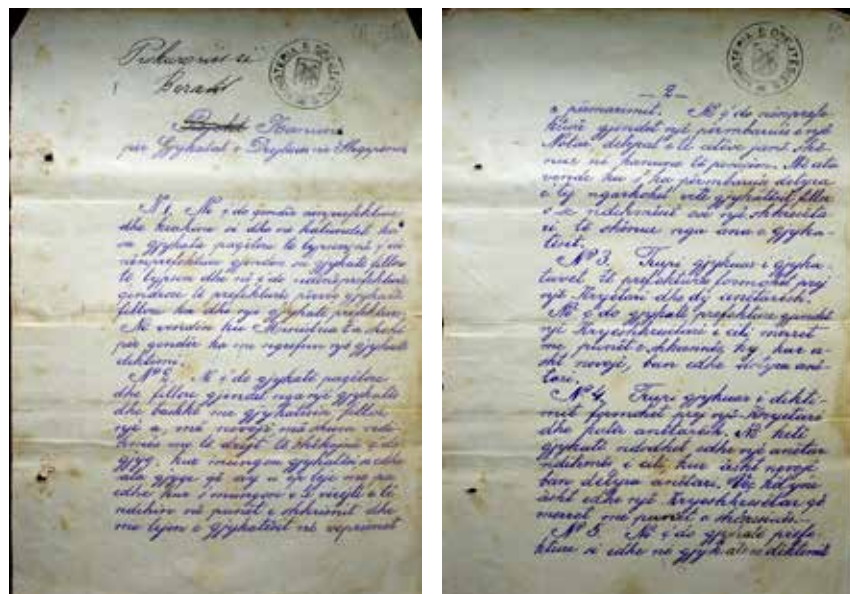
Në vitet 1920-1939 problemet kryesore në fushën e së drejtës, që paraqisnin rëndësi të madhe për shtetin tonë, ishin reforma ligjore, riorganizimi i organeve gjyqësore dhe aftësimi i kuadrove të tyre. Gjatë kësaj periudhe filloi të kristalizohej më mirë organizimi dhe funksionimi i sistemit gjyqësor.

Miratimi i Statutit Themeltar të Republikës së Shqipërisë i vitit 1925 parashikoi në nenin 102 të tij se çdo gjyqtar e prokuror do të emërohej në detyrë nga kryetari i Republikës, me propozimin e Ministrisë të Drejtësisë. Gjatë kësaj periudhe sistemi gjyqësor ishte i organizuar në:

- Gjykata Fetare, të secilit prej tri besimeve. Vendimet e këtyre gjykatave ekzekutoheshin nga zyrat e përmbarimit pranë gjykatave të nënprefekturave.

- Gjykata Ushtarake e Posaçme, e krijuar për herë të parë në Shkodër, përbëhej nga tre oficerë, dy anëtarë civilë dhe një prokuror civil. Kjo gjykatë hetonte e gjykonte të gjitha çështjet për krime të cilat kishin "shkaktue prishjen e qetësisë së brendshme", dënonte të pandehurit pavarësisht nga gradat ose cilësia e tyre, dënonte jo vetëm oficerët që kishin luftuar kundër forcave zogiste por edhe të gjithë shtetasit që u ishin kundërvënë nëpunësve të qeverisë.

- Gjykata e Posaçme Politike, kryesohej nga një oficer dhe përbëhej nga dy gjyqtarë dhe dy oficerë të zgjedhur nga Ministria e Drejtësisë dhe Ministria e Punëve të Brendshme. Vendimet e kësaj gjykate ishin të formës së prerë dhe miratoheshin nga Ministri i Punëve të Brendshme, ndërsa në rastin e dënimit me vdekje kërkohej miratimi i Kryetarit të Parlamentit.

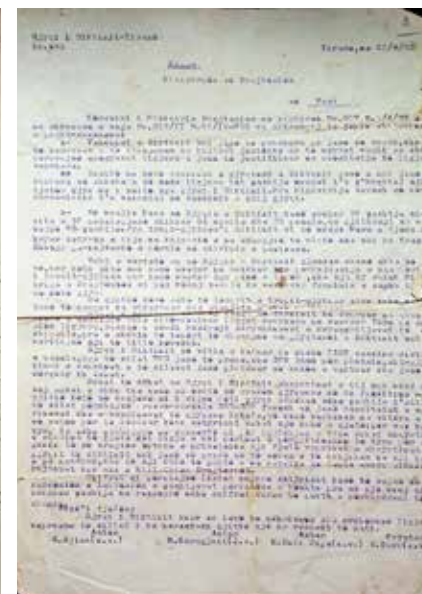
Kanuni për organizimin e Gjykatave të Drejtësisë, Akt i Ministrisë së Drejtësisë, 1923-1925. Canon on the organization of Courts of Justice, Act of the Ministry of Justice, 1923-1925.

Salih Toro, kryetar i Gjykatës së Diktimit, viti 1920-1929. Salih Toro, Chief Justice, Court of Dictation 1920-1929

Procesverbal Akt Gjykimi, qershor 1924. Minutes of a Judgment Act, June 1924.

Dërgesë Ministrisë së Drejtësisë mbi vendimet e Gjykatës së Diktimit 21.04.1925. Submission to the Ministry of Justice on the decisions of the Court of Dictation, 21.04.1925

Grupi i Gjyqjit, anëtarë i Gjykatës së Diktimit (në mes) Duro Guri, 1923/08/26, foto Marubi Trial, member of the Court of Dictation (in the middle) Duro Guri, 1923/08/26, Marubi photos

Period 1920-1939

During 1920-1939 the main issues in the field of law of great importance for our state were legal reforms, reorganization of judicial bodies and training of their staff. During this period, the organization and functioning of the judicial system began to crystallize better.

The adoption of the Basic Statute of the Republic of Albania of 1925 provided in its Article 102 that every judge and prosecutor would be appointed to office by the President of the Republic, upon a proposal of the Minister of Justice. During this period the judicial system was organized in:

- Religious Courts, of each of the three religions. The decisions of these courts were enforced by the bailiffs' offices at the courts of the sub-prefectures

- The Special Military Court, established for the first time in Shkodra, consisted of three officers, two civilian members and a civilian prosecutor. This court investigated and tried all cases of crimes that had "caused the disturbance of internal peace", convicted defendants regardless of their rank or position, convicted not only officers who had fought against Zogist forces, but also all citizens who were opposed to government officials.

- The Special Political Court was chaired by an officer and composed of two judges and two officers being elected by the Ministry of Justice and the Ministry of Internal Affairs. The decisions of this court were final and approved by the Minister of Internal Affairs. In case of a death penalty, the approval of the Speaker of Parliament was required.

GJYQI I DIKTIMIT - TIRANE

Nr. 184 i vendimit

PROCES - VERBAL

Kryetar : Z. Salih Zoro
 Anetar : Mustafa Nuri Pira
 " Mehmed Karagjozi
 Nd. : Stati Gjiso
 " Harik Kozaski

Sot ne 18.IV.1925 n'oren 11.30 p.d.truri gjykues i Di
 Diktimit i formua si shesket sypru u mbështoll ne sales e ve
 vet te veqante per ne ba shqyrtimet e dukuna an akt-gjykmis
 Nr. 107 date 15.XI.1924 te Gjyqit te shalles se I te Tiranes.

Preje te cilit rezultoi se : ..Ne Gjyqis q' rrochi p'cesisht
 rikshas si shan akt-gjykmis te Diktimit Nr.
 107 date 15.XI.1924 mbi Ali Pasis nga katundi
 Sallmanoj i Shjekut i ndalues ne NO.12.1922 e
 Nazhi Krues,preje Kruesjet,i ndalues 14.7.1923
 te pandehur për kundërshti me arsh me qellim
 te pandehur gjindarmeris,u vendos fajsijs e
 vrasjet kundra gjindarmeris,u vendos fajsijs e
 tyre n'ate sendyrs e dënis i tyre me nga tre
 vjet burgis te rane ne baze t'art.190 te K.P.

Ky gjykmis bashke me aktet relative te p'cesit i kje
 sjelle per shqyrtim Gjyqit te Diktimit me komunikates e Krye-
 Prokuroris Nr.575 date 8.12.1924 dhe kje protokolue n'az Nr.157/
 598 te radhës theshluer.

Krye-prokuroris ne komunikates e n'az kërkon ligjor
 visin e gjykimit te shtrm si te rrapsullshen e te ligjshen.

Si u lexues aktet gashija u kuesadja :

VENDIM

Preje lezimit e shqyrtimit t'akteve te ktij procesi
 u pa se si Gjyqimi ne ket rane ka rrjedhe rregullisht ashtu dhe
 vendmet e dhanua per fajsi e dënis te pandehurve jane nbe -
 shites n'arversonaligjeve e Kedis nenal;prandej ne baze t'art.
 328 te P.Ne,me rane te përbashkëta u vendos ligjin i akt-gjy-
 kmis te sipem dhe ngarkis i 200 g'rar shtranz-diktimit te dënuar
 vet.

Tirane,ne 18.IV.1925

Nd.aktari : Kryetari :
 Anetari :
 Anetari :
 Kryetari :

GJYQI I DIKTIMIT - DEJA MUNDHICISORE

Nr. 480 DOSJET

Nr. 482 VENDIMIT

ANT - GJYKMIS

SHENIM TE REPUBLIKES SHQIPTARE

Ant-gjykmis Nr 254 date 17 Tetor 1927 i Gjyqit
 te shalles se I te Tiranes,preje te cilit rezultoi me :

ISMAL MEHMET BROFENI,48
 vjeq,polak i katundit Surrer,asht
 ndare n'az Gjyqit e I pandehur,per-
 es me qellim f'vickimi ka shpjetue
 anta kundra antgashje Niza Bajram
 Strak,kanin Agëmit,Kryeja Ali Gji
 xit,kanin Agë Ali Zajës,Konali e
 Akat Raçinari,Kryeja Ismailit e B
 Xhevdetçilut,nga katundi Shitëpas,
 dhe Kheval Tmer Harajt e Anis Sa-
 cik Hadë,nga lenabregantim fune
 te Gjyqimit asht vendue dënis i
 te pandehurit dënis me nji javë
 burgis,u shan paragrafit te II
 te artik.179 te K.P.,tue i u ngër
 tue 124 Pr.ari -14- shpenzues gjy-
 kmis

i diktitim preje t' shtrimit Ismail, bashke me aktet relative
 te procesit i kje sjalles per shqyrtim Gjyqit te Diktimit me
 komunikates e Krye-Prokuroris Nr 561 date 24/1/1927 dhe kje
 protokolue n'az Nr 480 te radhës theshluer :

Krye-Prokuroris ne komunikates e shenues
 gjyke kërkon te vendoset rrefuzim i rretesës diktimore,si e
 shanua j'asht afetit ligjor,pee kundra vendimit te dënuar
 te dënis ne 18/9/27 i'ast regjistruar,ne-3/10/27.

Vendime e akte gjykimi të Gjykatës së Diktimit, 1925 -1927.

VENDIM

U bashkë shqyrtimet për afat dhe u dha ky

Nje t'regotat e'he me komunikates e Krye-Pro-
 kuroris u pa se kuje diktimore,regjistruar ne 3/10/1927 kundra
 te shqyrtues ne 18/9/1927,asht dhanë jashtë afatit ligjor
 prandej Gjyqit i Diktimit,tue p'siqe dhe me
 Krye-Prokuroris,ne rane te përbashkëta vendosi,shan
 ligjet mbi dënis ndërmie te ligjave rrefuzes,rrefuzim
 kuesë diktimore ne sjalles .

Shpenzimet diktimore Pr.ari 20 (shizet) i
 diktimit,Ismail Mehmë degteshit
 Tishës,ne 18 Marsuar 1927

KRYENKËSTARI : ZV. Kryetari

St. Raci *M. Haraj*

Decisions and judicial acts of the Court of Dictation, 1925 -1927.

VENDIM

NR 1
 NR 2
 NR 3

SHENIM

SHKËNDËRIM

Drejtoria

- Gjykata e Lartë e Shtetit, përbëhej nga pesë senatorë dhe nga kryetarët e degëve të Gjykatës së Diktimit. Krijohesh si gjykatë "ad hoc" për të shqyrtuar dhe zgjidhur çështjet që kishin të bënin me krime të tradhtisë së lartë, krime të tjera politike ose krime në ushtrimin e detyrës të kryera nga ministra ose funksionarë më të lartë të shtetit.

Ndryshimet e rëndësishme që ndodhën në vitin 1928, ku Shqipëria kaloi nga sistemi parlamentar i qeverisjes në sistemin monarkik të qeverisjes, u pasqyruan edhe në mënyrën e funksionimit të pushtetit gjyqësor, veçanërisht miratimi më 1 Prill 1929 i ligjit "Mbi organizimin e drejtësisë", sanksionoi ndarjen e gjykatave në:

- Gjykata e Paqit, vepronte në qendrat e çdo prefekturë dhe nënprefekturë dhe sipas rëndësisë ndaheshin në tri klasa.

- Gjykata e Shkallës së Parë, vepronte në çdo qendër prefekturë, dhe si gjykatë kolegjiale e shtrinte veprimtarinë në të gjithë juridiksionin administrativ të prefekturës. Këto gjykata ndaheshin në Gjykatat Filllore dhe Gjykatat Kolegjiale:

- Gjykata Filllore, gjykonte në shkallë të parë të gjitha çështjet penale të kompetencës së Gjykatës së Paqit por me kusht që ato vepra të kishin ndodhur brenda kufijve të prefekturës.

- Gjykata Kolegjiale përbëhej nga një kryetar dhe dy anëtarë dhe kishte në kompetencë gjykimin e të gjitha çështjeve penale për krime (delikte), të cilat dënoheshin me burg mbi tre vjet.

- The State High Court was composed of five senators and branch presidents of the Court of Dictation. It was set up as an "ad hoc" tribunal to hear and resolve cases involving high-profile crimes, other political crimes or crimes committed by ministers or senior state officials exercising their duty.

The significant changes that took place in 1928, when Albania transitioned from the parliamentary system of government to the monarchical system of government, were also reflected in the way the judiciary functioned, especially the adoption on April 1, 1929 of the law "On the organization of justice", which sanctioned the division of courts into:

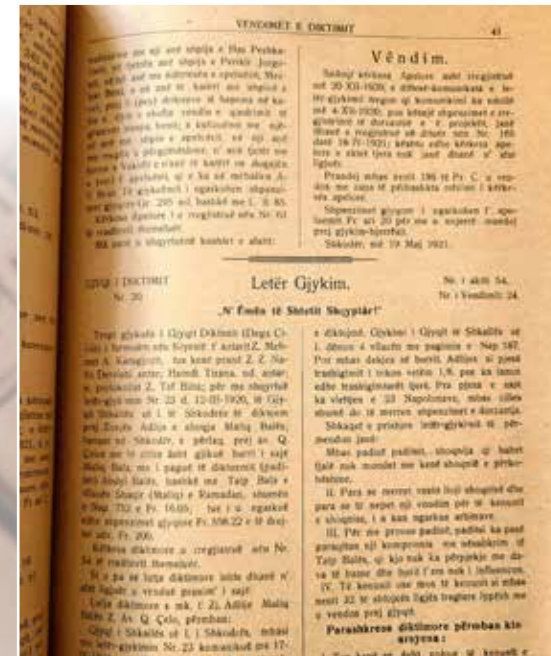
- The Court of Peace operated in the centers of each prefecture and sub-prefecture, and according to importance, were divided into three classes.

- The Court of First Instance operated in each prefecture center, and as a collegial court extended its activity throughout the administrative jurisdiction of the prefecture. These courts were divided into Primary Courts and Collegiate Courts:

- The Primary Court tried in the first instance all criminal cases within the jurisdiction of the Peace Court, for the offenses which had taken place within the prefecture.

- The Collegiate Court consisted of a chairman and two members and had the power to adjudicate all criminal cases for crimes (offenses), which were punishable by imprisonment of more than three years.

Vendime të Gjykatës së Diktimit, botuar në Revistën "Jurisprudenca Shqiptare", botim i Ministrisë së Drejtësisë, 1925-1935.

Decisions of the Court of Dictation, published in the Magazine "Jurisprudenca Shqiptare", published by the Ministry of Justice. 1925-1935.

- Gjykata e Diktimit (sot Gjykata e Lartë), ndahej në dy degë: Dega e Çështjeve Civile, Dega e Çështjeve Penale. Çdo degë e saj përbëhej nga një kryetar, katër anëtarë, një ndihmës anëtar, një kryesekretar dhe numri i nevojshëm i sekretarëve, ftuesve dhe shërbyesve. Pranë Gjykatës së Diktimit ndodhej një kryeprokuror, një nën kryeprokuror, një sekretar, një protokollist-arkivist dhe një shërbyes.

Gjykata e Diktimit mund të mbledhej dhe në Mbledhjen e Përgjithshme, ku detyra e Kryetarit ushtrohej prej Kryetarit të Degës Civile. Karakteristikë e vendimeve të Gjykatës së Diktimit ishte garantimi i procesit të rregullt ligjor, paanshmëria dhe pavarësia e gjyqtarëve.

Ministria e Bujqësisë dhe Pyjeve në vitin 1940.
Sot në këtë godinë ndodhet Gjykata e Lartë.

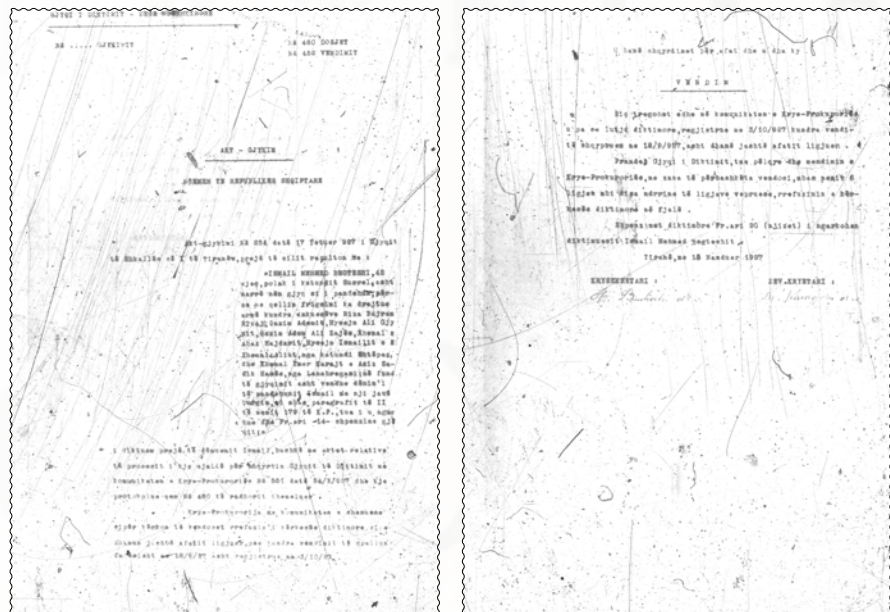
Ministry of Agriculture and Forestry in 1940.
Today, this is the building of the High Court

- The Court of Dictation (today the High Court), was divided into two branches: the Civil Affairs Branch, the Criminal Affairs Branch. Each of its branches consisted of a chairperson/president, four members, an assistant member, a chief secretary, and the necessary number of secretaries, summoners, and clerks. By each Court of Dictation, there was a chief prosecutor, a deputy chief prosecutor, a secretary, a protocol-archivist and an assistant.

The Court of Dictation could also convene in the General Meeting, where the duty of the Chairperson was exercised by the Chairperson of the Civil Branch. The characteristic of the decisions of the Court of Dictation was guaranteeing due process, impartiality and independence of judges.

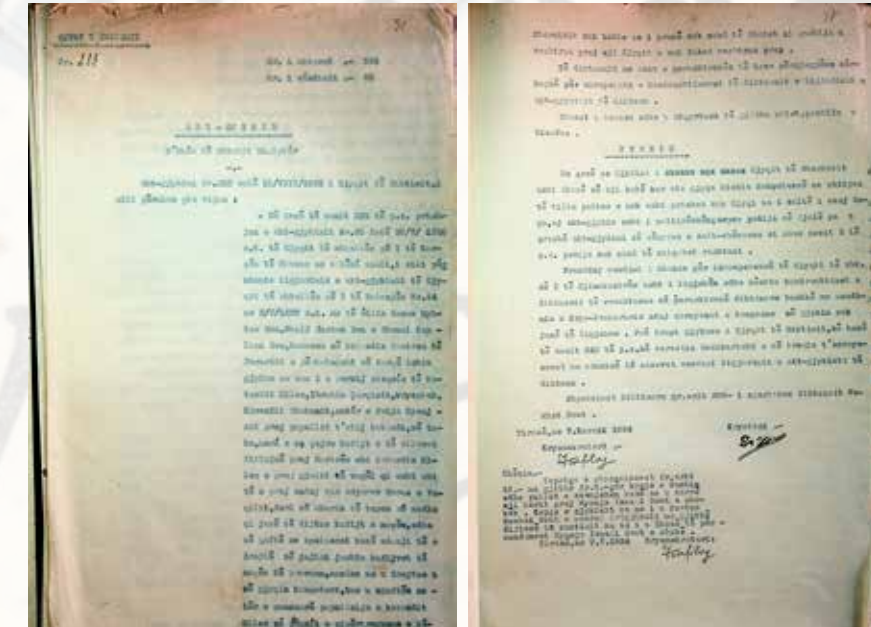

ANDREA SAATÇI – Kryetar i Gjykatës së Diktimit / Chief Justice 1936-1946 / Kryetar i Kolegjit Civil / Chairman of the Civil College 1936-1946.

“Qeveria mbretërore, pasi konstatoi se sjellja e gjyqtarëve të Gjykatës së Kasacionit ishte e papajtueshme me misionin e tyre të lartë dhe se mosmarrëveshja midis anëtarëve minonte prestigjin e Gjykatës, deklaroi se gjyqtarët nuk mund të mbaheshin në funksionet e tyre. Qeveria mbretërore, duke pasur si qëllim pastrimin e Gjykatës së Kasacionit dhe e bazuar në ligjet në fuqi, vendosi të shkarkojë të dhjetë anëtarët e saj. Vendimi iu komunikua të interesuarve nga Ministria e Drejtësisë. Pas disa ditësh, qeveria do të emërojë gjyqtarë të rinj që paraqesin të gjitha garancitë e nevojshme për misionin e tyre të lartë.”

“The royal government, after finding that the conduct of the judges of the Court of Cassation was incompatible with their high mission and that the dispute between the members undermined the prestige of the Court, declared that the judges could not hold their office. The royal government, aiming to purge the Court of Cassation and based on enforceable laws, decided to dismiss each of its ten members. The decision was communicated to the interested parties by the Ministry of Justice. In a few days, the government will appoint new judges who present all the necessary guarantees related to their high mission.”

Albanie
Révocation de dix juges
On mande de Tirana :
Le bureau de presse albanais communique la note suivante :
Le gouvernement royal, ayant constaté que la conduite des juges de la Cour de cassation était incompatible avec leur haute mission et que le désaccord entre les membres ébranlait le prestige de la Cour, déclare que les juges ne peuvent être maintenus dans leurs fonctions. En vue de l'épuration de la Cour de cassation, le gouvernement royal, se basant sur les lois en vigueur, a décidé la révocation de tous les dix membres. La décision a été communiquée aux intéressés par le ministère de la justice.
Dans quelques jours, le gouvernement nommera des nouveaux juges présentant toutes les garanties nécessaires pour leur haute mission.

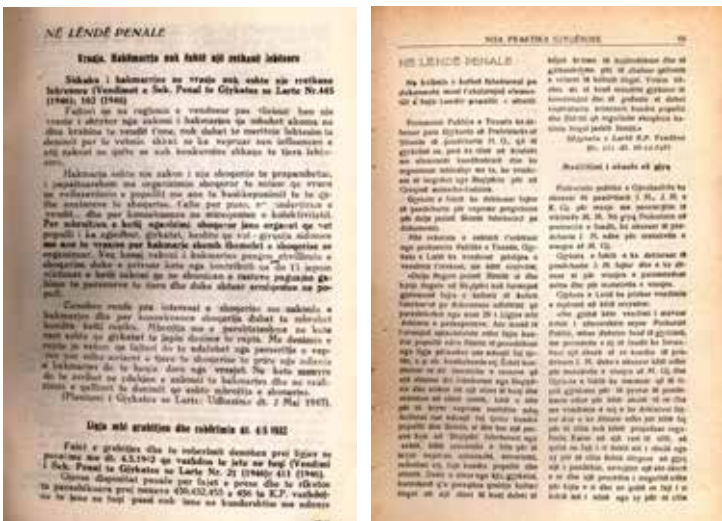
Gjatë periudhës së monarkisë funksioni i gjykatës së lartë administrative ushtrohej nga Këshilli i Shtetit, që ndahej në Seksionin e drejtësisë, të administratës dhe financës, ekonomisë e komunikacioneve.

During the monarchy, the function of the high administrative court was exercised by the Council of State, which was divided into the Section of Justice, Administration and Finance, Economy and Communications.

“Journal des débats politiques et littéraires” ka botuar, të mërkurën e 9 marsit 1932, në faqen n°2, një shkrim në lidhje me shkarkimin asokohe të të gjithë gjyqtarëve të Gjykatës së Kasacionit nga qeveria mbretërore shqiptare, të cilin, Aurenc Bebja, nëpërmjet Blogut “Dars (Klos), Mat-Albania”, e ka sjellë për publikun shqiptar.
Blogu © Dars (Klos), Mat-Albania

“Journal of political and literary debates” published on Wednesday, March 9th, 1932, on page n°2, an article about the dismissal at that period of time, of all members of the Cassation Court by the Albanian Royal government, which, Aurenc Bebja brought to the Albanian public through the “Dars (Klos), Mat - Albania” blog.
©"Dars (Klos), Mat - Albania" Blog

Periudha 1944-1991

Me ligjin për organizimin gjyqësor, viti 1951, përveç gjykatave të ulëta (popullore), u krijua dhe Gjykata e Lartë, e cila ndahej në këto kolegje gjyqësore:

- Kolegji penal
- Kolegji civil
- Kolegji ushtarak
- Kolegji disiplinor

Secili prej Kolegjeve shqyrtonte çështjet e veta të kompetencës lëndore me trup gjykues të përbërë nga Kryetari, një anëtar i Gjykatës së Lartë, dhe dy ndihmës.

Interesant është fakti se kolegji disiplinor shqyrtonte shkeljet disiplinore të gjyqtarëve popullore, të kryetarëve dhe anëtarëve të gjykatave ushtarake dhe të anëtarëve të Gjykatës së Lartë, me një trup gjykues të përbërë nga Kryetari ose zëvendësi i tij dhe dy anëtarë të Gjykatës së Lartë, të caktuar nga Kryetari.

Gjykata e Lartë gjykonte gjithashtu në Plenum, i cili përbëhej nga Kryetari, nënkryetarët dhe gjithë anëtarët e Gjykatës së Lartë.

Udhëzimet e Plenumit të Gjykatës së Lartë, ashtu si mendimi juridik në tërësi, ishin të udhëhequra nga politika dhe ideologjia e regjimit komunist.

Përgjithësimet e praktikës gjyqësore të bëra nga Gjykata e Lartë kanë shërbyer për t'i orientuar gjykatat e shkallëve me të ulëta për gjykimin e çështjeve sipas kërkesave politike, ideologjise dhe legjislacione të kohës.

Period 1944-1991

With the 1951 law on judicial organization, in addition to the lower (people's) courts, the High Court was also established, which was divided into the following judicial chambers:

- Criminal Chamber
- Civil Chamber
- Military Chamber
- Disciplinary Chamber

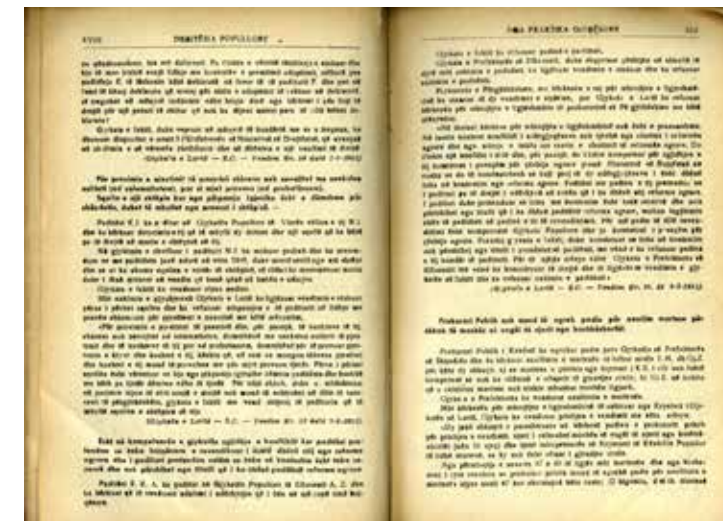
Each of the colleges tried cases of its substantive jurisdiction with a panel comprised of the Chairperson, a member of the High Court, and two judicial assistants.

Interestingly, the disciplinary panel tried disciplinary violations of people's judges, chairpersons and members of military courts, and members of the High Court, with a panel composed of the Chairperson or his deputy and two members of the High Court appointed by the Chairperson.

The High Court also adjudicated in the Plenum, which consisted of the Chairperson, Vice-Chairpersons and all members of the High Court.

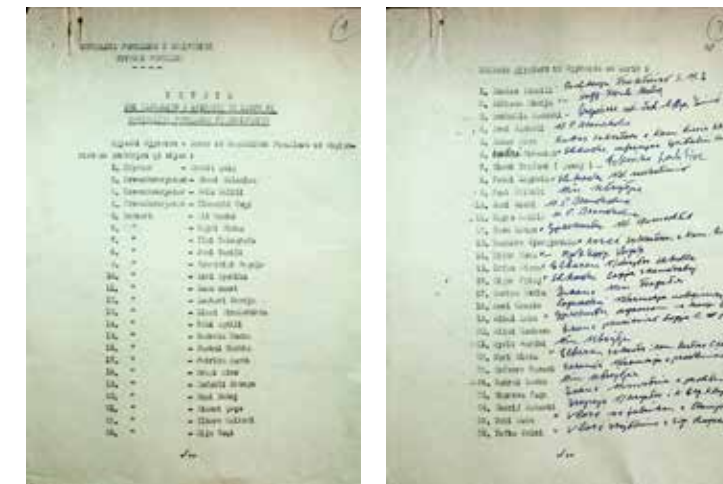
The instructions of the Plenum of the High Court, like the legal opinion as a whole, were guided by the politics and ideology of the communist regime.

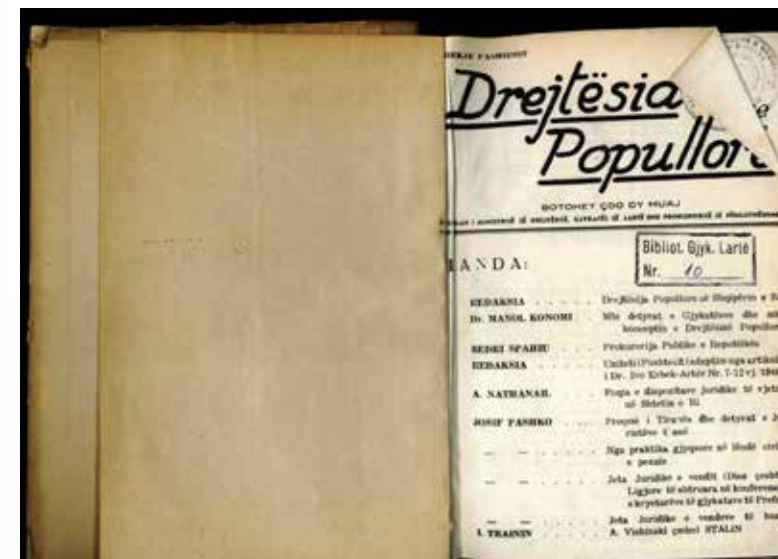
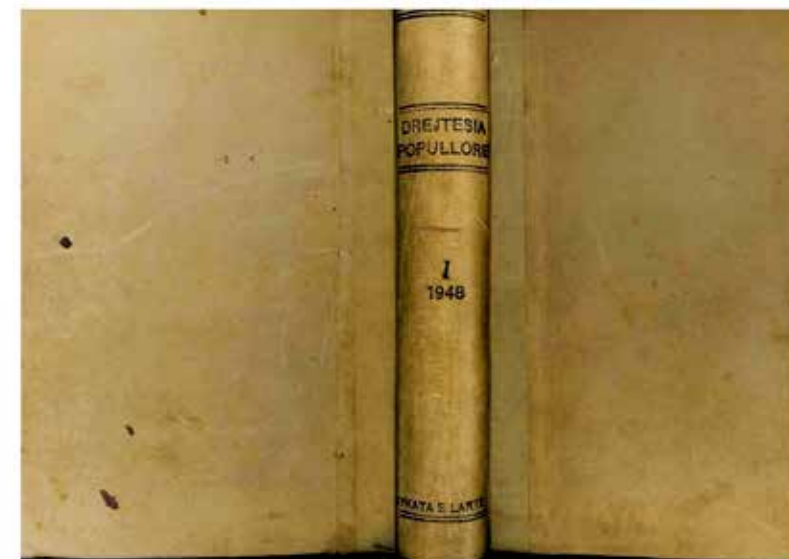
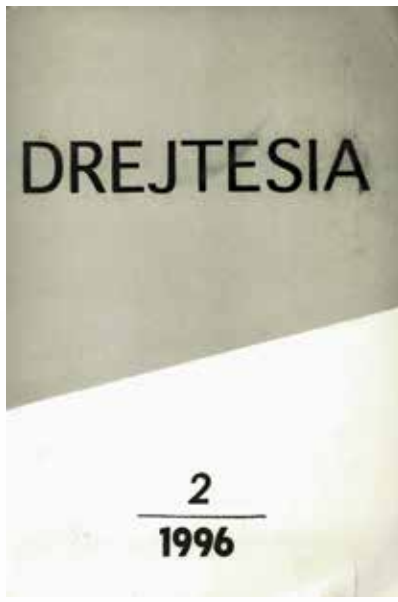
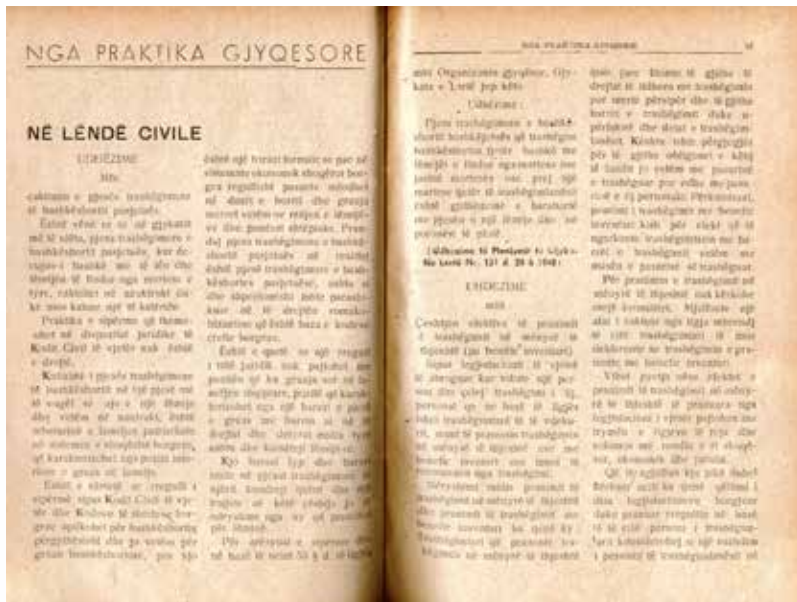
Generalizations of case law made by the High Court have served to orient the lower courts in adjudicating cases according to the political requirements, ideology and legislation of the time.

Përbërja e Gjykatës së Lartë, tetor 1974.

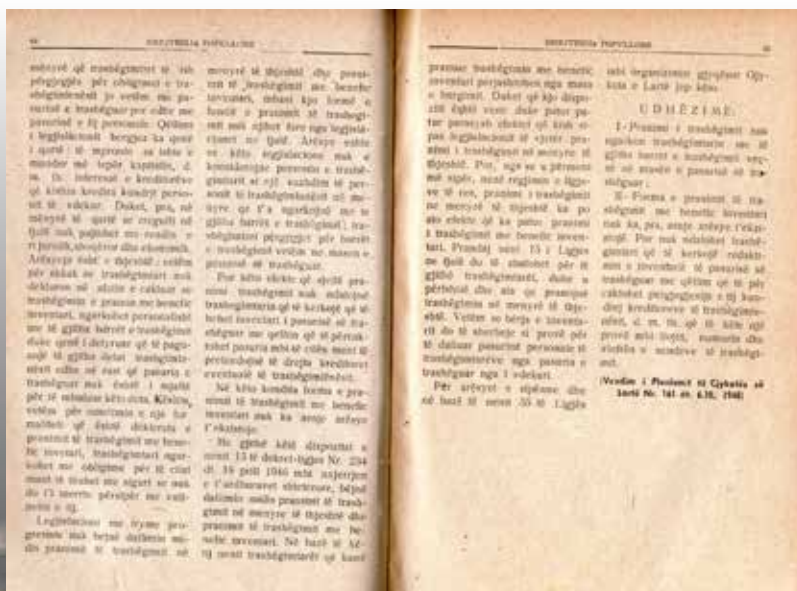
Composition of the Supreme Court October 1974

Numri i parë i revistës "Drejtësia Popullore", janar 1948.

First edition of the magazine "People's Justice", January 1948.

«Drejtësia popullore» (1948). Revistë tremujore politike-juridike, organ i Gjykatës së Lartë të RPSSH dhe i Prokurorisë së Përgjithshme. Numri i parë doli në janar 1948. Boton materiale që zbërthejnë direktivat e PPSH në fushën e drejtësisë. Trajton probleme të degëve të ndryshme të së drejtës së njësuar socialiste penale, civile, të punës, të familjes, të kriminalistikës, mjekësisë ligjore dhe psikiatrisë gjyqësore. Trajton gjithashtu probleme të historisë së shtetit dhe të së drejtës. Vend në faqet e saj zë zbërthimi teorik dhe praktik i legjislacionit, përgjithësimi i praktikës gjyqësore dhe studimi i përvojës së përparuar. Në të botohet legjislacioni kryesor i organeve të drejtësisë, udhëzimet e Plenumit të Gjykatës së Lartë, si dhe ngjarjet e ndryshme juridike.

Periudha 1991 - 2016

Përmbysja e sistemit totalitar komunist dhe kalimi në një sistem qeverisës demokratik, bazuar në një Kushtetutë dhe legjislacion tërësisht të ri u shoqërua me nevojën e ndryshimeve të mëdha në të gjitha fushat e jetës dhe përshtatje me sistemet demokratike bashkëkohore. Një nga ndryshimet thelbësore ishte dhe ngritja e një sistemi gjyqësor të pavarur dhe të paanshëm, të mbështetur në parimin e ligshmërisë dhe barazisë para ligjit.

Me ligjin nr.7491, datë 29.04.1991 “Për Dispozitat Kryesore Kushtetuese”, Kuvendi Popullor vendosi që sistemi gjyqësor në Shqipëri të përbëhej nga Gjykata e Kasacionit, Gjykata e Apelit, gjykatat e shkallës së parë dhe gjykatat ushtarake.

Me këtë ligj Kryetari dhe zëvendëskryetarët e Gjykatës së Kasacionit zgjidheshin nga Kuvendi Popullor me propozim të Presidentit të Republikës. Gjyqtarët e tjerë zgjidheshin nga Kuvendi Popullor. Ata zgjidheshin në detyrë për një mandat 7 vjeçar me të drejtë rizgjedhjeje. Gjykata e Kasacionit nuk mund të shqyrtonte asnjë çështje në shkallë të parë, kurse në shkallë të dytë gjykonte vetëm çështjet e parashikuara me ligj. Me miratimin e Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë në 1998 u sanksionua një sistem me tri shkallë gjykimi, nga Gjykata e Lartë, gjykatat e apelit dhe gjykatat e shkallës së parë, sipas ligjit.

Gjykata e Lartë përbëhej nga 19 anëtarë të emëruar në detyrë nga Presidenti i Republikës, me pëlqimin e Kuvendit, me një mandat 9 vjeçar pa të drejtë riemërimi. Gjykata e Lartë kishte juridiksion fillestar dhe rishikues. Ajo gjykonte si shkallë e parë akuzat penale kundër Presidentit të Republikës, Kryetarit dhe anëtarëve të Këshillit të Ministrave, deputetëve, gjyqtarëve të Gjykatës Kushtetuese. Ndërsa, shqyrtonte në juridiksion rishikues të gjitha rekursat e paraqitura kundër vendimeve të gjykatave më të ulëta. Gjithashtu,

Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë 1999 - 2000.

Joint Chambers of the High Court 1999-2000.

për njësimin ose ndryshimin e praktikës gjyqësore, Gjykata e Lartë shqyrtonte në Kolegjet e Bashkuara çështje të caktuara gjyqësore.

Mënyra e organizimit dhe funksionimit të këtij institucioni të pavarur kushtetues, ishte e parashikuar në ligjin organik të tij nr. 8588, datë 15.03.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës së Lartë të Republikës së Shqipërisë” (i ndryshuar). Ky ligj parashikonte se Gjykata e Lartë gjykonte çështjet në Kolegj Civil, Penal dhe Administrativ (krijuar me ligj të posaçëm në 2013), si dhe në Kolegjet të Bashkuara për njësimin ose ndryshimin e praktikës gjyqësore.

Kryetari i Gjykatës së Lartë emërohej në detyrë nga Presidenti i Republikës, me pëlqimin e Kuvendit, nga radhët e anëtarëve ekzistues, dhe e ushtronte këtë detyrë brenda mandatit të anëtarit të gjykatës. Kryetari ishte drejtues i administratës së Gjykatës, emëronte dhe shkarkonte të gjithë nëpunësit, si dhe merrej me administrimin e fondeve buxhetore të vëna në dispozicion.

Period 1991 - 2016

The overthrow of the communist totalitarian system and the transition to a democratic system of government, based on a completely new Constitution and legislation was accompanied by the need for major changes in all areas of life and adaptation to contemporary democratic systems. One of the essential changes was the establishment of an independent and impartial judicial system, based on the principle of legality and equality before the law.

Through law no.7491, dated 29.04.1991 “On the Main Constitutional Provisions”, the People’s Assembly decided that the judicial system in Albania should consist of the Court of Cassation, the Court of Appeal, courts of first instance and the military courts.

Based on this law, the Chairperson and the Vice-Chairpersons of the Court of Cassation were elected by the People’s Assembly upon a

proposal of the President of the Republic. The other judges were elected by the People’s Assembly. They were elected for a 7-year term with the right to be re-elected. The Court of Cassation could not hear any case in the first instance, while in the second instance were tried only cases as provided by law. With the adoption of the Constitution of the Republic of Albania in 1998, a system with three levels of instances was sanctioned, including the High Court, the courts of appeal and the courts of first instance, as established by law.

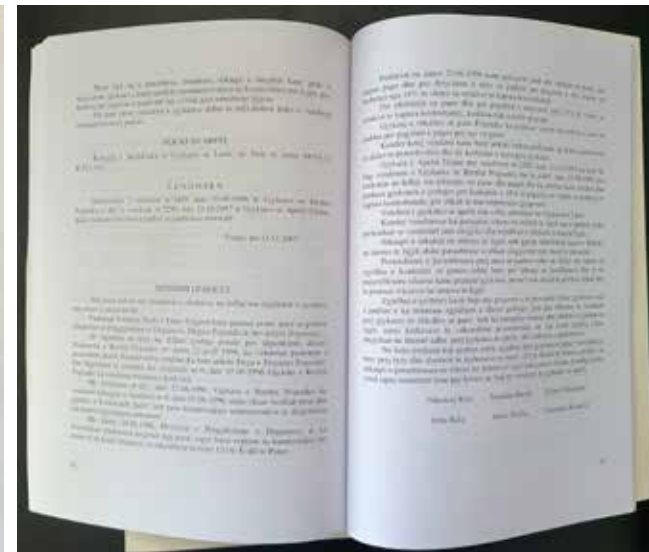
The High Court was composed by 19 members appointed to office by the President of the Republic, with the consent of the Assembly for a 9-year term without the right of re-appointment. The High Court had primary and reviewing jurisdiction trying as first instance the criminal charges against the President of the Republic, the Prime Minister and members of the Council of Ministers, MPs, and judges of the Constitutional Court. On the other hand, under its reviewing jurisdiction, it reviewed the appeals filed against the decisions of the lower courts. Also, for the unification or change of case law, the High Court adjudicated certain court cases in the Joint Chambers.

The organization and functioning of this independent constitutional institution was provided in its organic law no. 8588, dated 15.03.2000 “ On the organization and functioning of the High Court of the Republic of Albania ” (as amended). This law provided that the High Court adjudicated cases in its Civil, Criminal and Administrative Panels (established by special law in 2013), as well as in its Joint Chambers for the unifying or amending the case law.

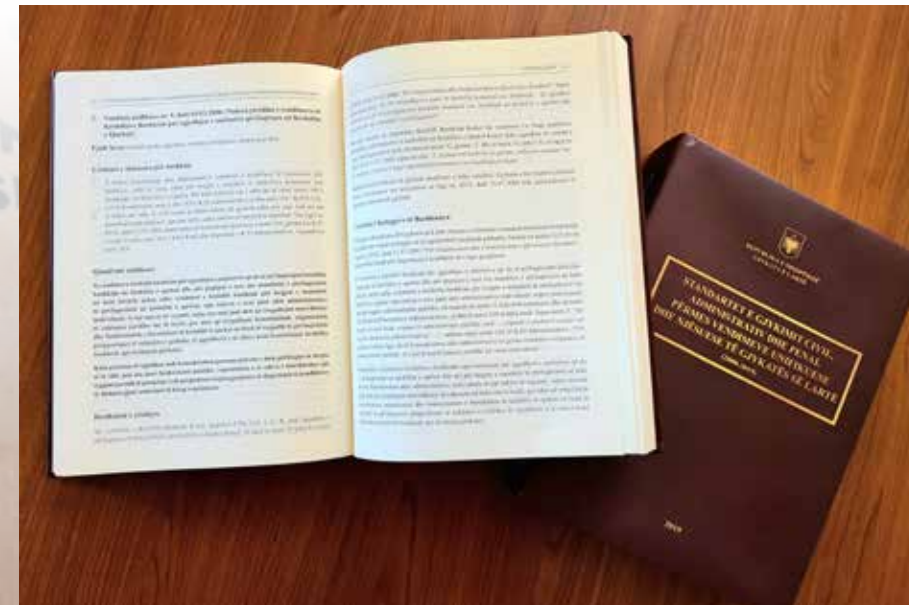
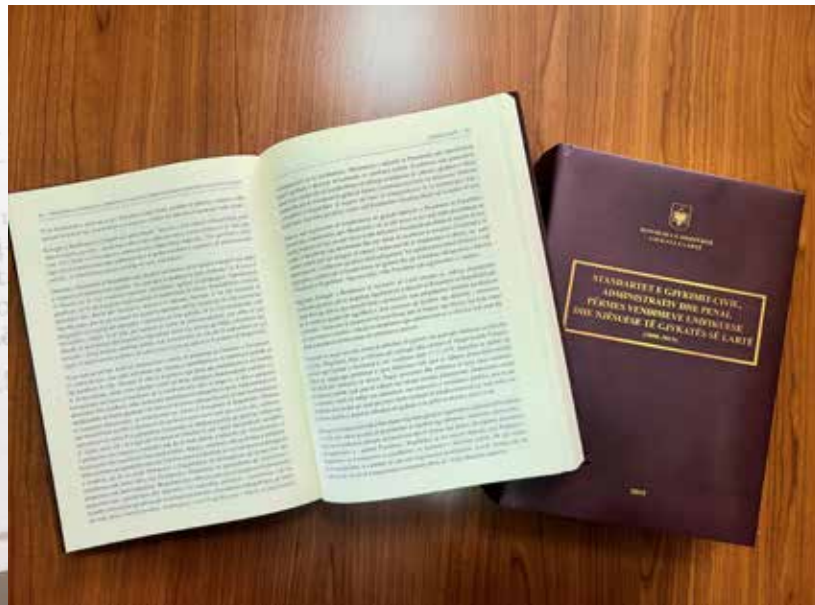
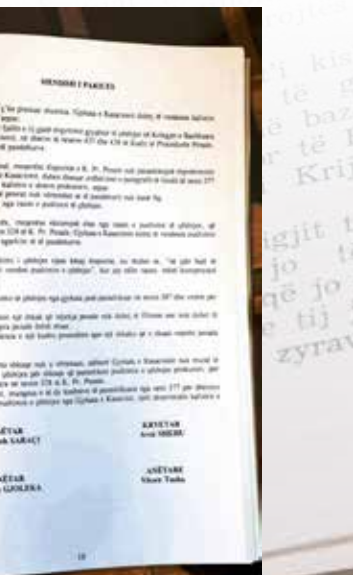
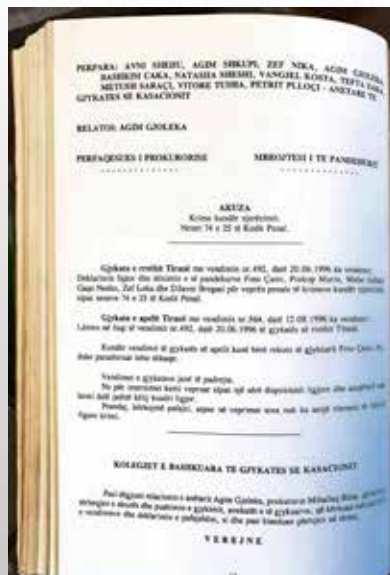
The Chairperson of the High Court was appointed by the President of the Republic, with the consent of the Assembly, among its existing members, and exercised this duty within the mandate as member of the court. The Chairperson was the head of the administration of the Court, appointing and dismissing all officials, as well as administering the budgetary funds made available.

Vendime të Gjykatës së Kasacionit. (Decisions of Cassation Court).

Vendime të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë (vitet '99-2019) / Decisions of the Joint Chambers of the Supreme Court ('99-2019)

Gjykata e Lartë
Kunder këfij vendimi
legji Penal i Gjykatës së Lartë e Kasacionit

Përbërja e Gjykatës së Lartë 1920-2022

- SALIH TORO – Kryetar / *Chief Justice* 1920–1929
- TERENCE TOÇI – Anëtar / *Member* 1920–1926
- NEKI DELVINA – Anëtar / *Member* 1920–1946
- NAFIZ DERVISHI – Anëtar / *Member* 1920–1927
- STRATI GJINO – Anëtar / *Member* 1920–1927
- DURO GURI – Anëtar / *Member* 1920–1927
- MEHMET KARAGJOZI – Anëtar / *Member* 1920–1932
- STATHI GJINI – Anëtar / *Member* 1920–1926
- MYZAFER PIPA – Anëtar / *Member* 1920–1926
- ENRIK KOMANSKI – Anëtar / *Member* 1920–1926
- IDRIZ MINGA – Anëtar / *Member* 1926
- SALI LUNIKU – Anëtar / *Member* 1926–1933 dhe 1945-1949
- DERVISH SULO – Anëtar / *Member* 1926
- MARTIN IVANAJ – Anëtar / *Member* 1926–1939
- HARILLA THEODHOR – Anëtar / *Member* 1927
- AVNI DABULLA – Anëtar / *Member* 1927
- VASIL DILO – Anëtar / *Member* 1927
- THOMA OROLLOGAJ – Kryetar / *Chief Justice* 1929–1932
- AGJAH LIBOHOVA – Kryetar i Kolegjit Penal / *Chief Justice of Criminal Chamber* 1929–1941
- VANGJEL MEKSI – Anëtar / *Member* 1934
- ELMES KOKONA Anëtar / *Member* 1934–1937
- IRAKLI NOÇKA – Anëtar / *Member* 1935–1950
- ANDREA SAATÇI – Kryetar / *Chief Justice* 1936–1946 / Kryetar i Kolegjit Civil / *Chief Justice of Civil Chamber* 1936–1946
- HASAN DOSTI – Anëtar / *Member* 1938–1941
- EMIN TORO – Anëtar / *Member* 1939–1946
- NIKO CICO – Anëtar / *Member* 1939–1946 / Zëvendëskryetar / *Deputy Chief Justice* 1945
- RROK KOLAJ – Anëtar / *Member* 1940
- FREDERIK NOSI – Kryetar i Gjykatës së Lartë Ushtrake / *Chief Justice of High Military Court* 1943–1946; Anëtar / *Member* 1951–1970
- VELEDIN ZENELI – Anëtar / *Member* 1943–1948
- NEXHAT HYSENI – Anëtar / *Member* 1943–1948
- ANDREA NATHANAILI – Anëtar / *Member* 1940–1947, Kryetar / *Chief Justice* 1947–1950
- HALIM BUDO – Anëtar / *Member* 1945–1947
- GAQO FLOQI – Anëtar / *Member* 1945–1966, Zëvendëskryetar / *Deputy Chief Justice* 1947–1948 dhe 1955–1966
- FUAT FICO – Anëtar / *Member* 1945–1946
- FAIK MINAROLLI – Anëtar / *Member* 1945–1960
- FAIK DISHNICA – Anëtar / *Member* 1945–1950
- JUSUF ALIBALI – Anëtar / *Member* 1945–1957
- PANDELI KOSTURI – Anëtar / *Member* 1945–1950
- THANAS MEKSI – Anëtar / *Member* 1947–1950
- ALQVIADH LAMANI – Anëtar / *Member* 1947–1948
- NIKO ZOTO – Anëtar / *Member* 1948–1950
- NONDA PAPULI – Anëtar / *Member* 1949–1957
- VASIL TRIMÇEV – Anëtar / *Member* 1949–1950
- IRAKLI BOZO – Anëtar / *Member* 1949–1956; Zëvendëskryetar / *Deputy Chief Justice* 1962–1966
- HYDAI BEJO – Anëtar / *Member* 1951–1964
- NAZMI PEZA – Anëtar / *Member* 1951–1966
- LLAZI POLENA – Anëtar / *Member* 1951–1955
- HILMI TELEGRAFI – Anëtar / *Member* 1951–1975
- VANGJEL KOÇANI – Zëvendëskryetar / *Deputy Chief Justice* 1951–1952; Anëtar / *Member* 1964–1966
- MUSTAFA BEQO – Anëtar / *Member* 1951–1953
- RIZA TAUSHANI – Anëtar / *Member* 1951–1953
- SOFOKLI PAPAJANI – Anëtar / *Member* 1951–1966
- SHUAIP PANARITI – Kryetar / *Chief Justice* 1951–1954 dhe 1958–1966
- PETRIKA MUSHI – Anëtar / *Member* 1951–1952 dhe 1966–1975
- LONI DIMOSHI – Anëtar / *Member* 1951–1959
- NURI RESNJA – Anëtar / *Member* 1952–1953
- ARZEN LESKOVIKU – Anëtar / *Member* 1952
- ZIHNI SAKO – Anëtar / *Member* 1952
- MUSTAFA QILIMI – Anëtar / *Member* 1952–1960
- NEDRET HOXHA – Anëtar / *Member* 1953–1975
- ARANIT ÇELA – Kryetar / *Chief Justice* 1954–1958 dhe 1966–1990
- SOTIR SPIRO – Anëtar / *Member* 1955–1961
- SYHBI DEDEI – Anëtar / *Member* 1964–1975
- SAMI BAHOLLI – Zëvendëskryetar / *Deputy Chief Justice* 1966–1970
- HAJRI SHEHU – Anëtar / *Member* 1966–1976
- VAHID LAME – Anëtar / *Member* 1966–1969
- NEBI AGOLLI – Anëtar / *Member* 1966–1982
- JANI VASILI – Anëtar / *Member* 1968–1977
- LLAZI STRATOBËRDHA – Anëtar / *Member* 1966–1969 / Zëvendëskryetar / *Deputy Chief Justice* 1969–1974
- STAVRI ÇEÇO – Anëtar / *Member* 1968–1980
- KSANTHIPI BEGEJA – Anëtare / *Member* 1968–1975
- LUMTURI RESNJA – Anëtare / *Member* 1968–1982
- ELENI SELENICA – Anëtare / *Member* 1968–1970 Zëvendëskryetare / *Deputy Chief Justice* 1970–1987
- YLBERE MALINDI (GORISHTI) – Anëtare / *Member* 1968–1987
- LIRI GJOLIKU – Anëtare / *Member* 1968–1980
- ZIJA VUCI – Anëtar / *Member* 1968–1984
- KLEANTHI KOÇI – Anëtar / *Member* 1968–1974 Zëvendëskryetar / *Deputy Chief Justice* 1974–1975 dhe 1979–1990, Kryetar / *Chief Justice* 1990–1992
- DELO BALILI – Anëtar / *Member* 1968–1969 / Zëvendëskryetar / *Deputy Chief Justice* 1971–1975
- SOFOKLI KRONGO – Anëtar / *Member* 1970–1982
- ALI ZANKO – Anëtar / *Member* 1970–1991
- PASKAL HAXHI – Anëtar / *Member* 1970–1976
- LUAN OMARI – Anëtar / *Member* 1972–1978
- ENVER HALILI – Anëtar / *Member* 1972–1978
- RRAPI MINO – Anëtar / *Member* 1974–1976
- YLLI BACKA – Anëtar / *Member* (1976)

*Nga të dhënat e disponuara, rezulton se Gjykata e Lartë, prej krijimit të saj ka pasur në përbërje 168 gjyqtarë. Prej këtyre 23 anëtarë kanë qenë gra dhe pjesa tjetër burra, si edhe një kryetare grua në vitin 2008. Pesë gjyqtaret e para të emëruara, në historinë e këtij institucioni, datojnë në vitin 1968 dhe ato janë:

High Court, since its establishment, has been composed of 168 judges. 23 members were women and the rest were men, as well as a woman Chairperson in 2008. The first five judges appointed in the history of this institution date back to 1968 are:

KSANTHIPI BEGEJA
Anëtare/Member 1968–1975

LUMTURI RESNJA
Anëtare/Member 1968–1982

ELENI SELENICA
Anëtare/Member 1968–1970
Zëvendëskryetare / *Deputy Chief Justice* 1970–1987

YLBERE MALINDI (GORISHTI)
Anëtare/Member 1968–1987

LIRI GJOLIKU
Anëtare/Member 1968–1980

The composition of the High Court 1920–2022

- KADRI HAXHIU – Anëtar / *Member* (1977)
- HALIL KOPANI – Anëtar / *Member* (1979)
- MYFTAR HOXHA – Anëtar / *Member* 1976–1982
- ISMAIL LAMA – Anëtar / *Member* 1976–1982
- SHEFQET MUÇI – Anëtar / *Member* 1978–1982 dhe 1982–1990
- FRROK GJOKA – Anëtar / *Member* (1979)
- TAMARA MALAJ – Anëtare / *Member* 1979–1992
- VIKTOR IKONOMI – Anëtar / *Member* 1979–1981 dhe 1991
- VIOLETA ISARAJ – Anëtare / *Member* 1981–1991
- FATMIRA LASKA – Anëtare / *Member* 1982–1992
- ADIL VELJA – Anëtar / *Member* 1982–1987
- MUHARREM KUSHE – Anëtar / *Member* 1982–1992
- HALIL SINANI – Anëtar / *Member* 1982–1991
- LILI ROBO – Anëtar / *Member* 1983–1992
- AJET HAXHIA – Anëtar / *Member* 1984–1987
- FEHMI ABDIU – Anëtar / *Member* 1985–1989; Zëvendëskryetar / *Deputy Chief Justice* 1990–1992
- DASHAMIR KORE – Anëtar / *Member* 1987–1990
- AVNI SHEHU – Anëtar / *Member* 1987–1992 Zëvendëskryetar / *Deputy Chief Justice* 1992–1995; Kryetar / *Chief of Justice/* 1995–1999
- RUSTEM GJATA – Zëvendëskryetar / *Deputy Chief Justice* 1991–1992
- AGIM SHKUPI – Anëtar / *Member* 1991–1992 Zëvendëskryetar / *Deputy Chief Justice* 1992–1999
- METUSH SARAÇI – Anëtar / *Member* 1991–1994 dhe 1996–2003
- QAZIM GJONAJ – Anëtar / *Member* 1991–1992
- THANAS VASO – Anëtar i Plenumit / *Member of Plenum* (1991)
- SPIRO SPIRO – Anëtar / *Member* 1991–1992, dhe 2001–2009
- NURO HOTI – Kryetar / *Chief Justice* 1992–1993
- NAFIZ BEZHANI – Anëtar / *Member* (1992)
- ZEF NIKA – Anëtar / *Member* 1992–1995 Zëvendëskryetar / *Deputy Chief Justice* 1995–1999
- BARDHA SELENICA – Anëtare / *Member* 1992–1996
- KRISTOFOR PEÇI – Anëtar / *Member* 1992–1996
- PIRO TILI – Anëtar / *Member* 1992 – 1993
- PETRIT PLOÇI – Anëtar / *Member* 1993–2000
- VANGJEL KOSTA – Anëtar / *Member* 1993–2000
- ZEF BROZI – Kryetar / *Chief Justice* 1993–1995
- AGIM GJOLEKA – Anëtar / *Member* 1994–1999
- VITORE TUSHA – Anëtare / *Member* 1994–2001
- TEFTA ZAKA – Anëtare / *Member* 1994–2001
- NATASHA SHESHI – Anëtare / *Member* 1997–2004
- BASHKIM CAKA – Anëtar / *Member* 1997–2004
- VLADIMIR BINERI – Anëtar / *Member* 1998–2005
- ZAMIR PODA – Anëtar / *Member* 1998–2005
- VLADIMIR METANI – Anëtar / *Member* 1998–2005
- VALENTINA KONDILI – Anëtare / *Member* 1998–2005

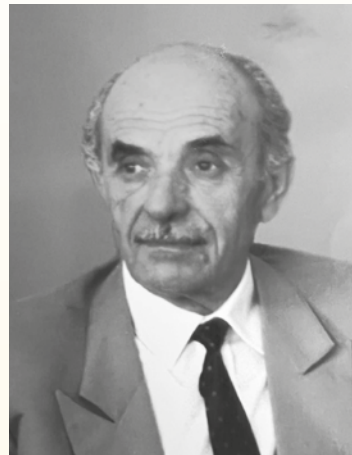
- THIMJO KONDI – Anëtar / *Member* 1999–2000 Kryetar / *Chief Justice* 2000–2008
- ARTAN HOXHA – Anëtar / *Member* 1999–2008
- AGRON LAMAJ – Anëtar / *Member* 1999–2008
- NIKOLETA KITA – Anëtare / *Member* 1999–2008
- YLVI MYRTJA – Anëtar / *Member* 1999–2008
- KRISTAQ NGJELA – Anëtar / *Member* 2000–2007
- PERIKLI ZAHARIA – Anëtar / *Member* 2000–2009
- IRMA BALA – Anëtare / *Member* 2001–2010
- EVJENI SINOIMERI – Anëtare / *Member* 2001–2010
- SHPRESA BEÇAJ – Anëtare / *Member* 2004–2008 Kryetare / *Chief Justice* 2008–2013
- BESNIK IMERAJ – Anëtar / *Member* 2005–2013
- ARDIAN DVORANI – Anëtar / *Member* 2005–2020; Zëvendëskryetar / *Deputy Chief Justice* 2019–2020
- FATOS LULO – Anëtar / *Member* 2005–2013
- GANI DIZDARI – Anëtar / *Member* 2006–2013
- ARDIAN NUNI – Anëtar / *Member* 2007–2016
- ALEKSANDËR MUSKAJ – Anëtar / *Member* 2008–2017
- ARJANA FULLANI – Anëtare / *Member* 2008–2017
- GUXIM ZENELAJ – Anëtar / *Member* 2008–2017
- EVELINA QIRJAKO – Anëtare / *Member* 2008–2017
- MAJLINDA ANDREA – Anëtare / *Member* 2008–2017
- ANDI ÇELIKU – Anëtar / *Member* 2008–2017
- MIRELA FANA – Anëtare / *Member* 2009–2017
- MEDI BICI – Anëtar / *Member* 2010–2017 dhe 2021– vazhdim / *ongoing*
- EDMOND ISLAMAJ – Anëtar / *Member* 2011–2019
- SHKËLZEN SELIMI – Anëtar / *Member* 2011–2019
- ARTAN ZENELI – Anëtar / *Member* 2012–2019
- XHEZAIR ZAGANJORI – Kryetar / *Chief Justice* 2013– 2019
- ADMIR THANZA – Anëtar / *Member* 2013–2019
- ARTAN BROCI – Anëtar / *Member* 2013–2019
- TOM NDRECA – Anëtar / *Member* 2013–2019
- SOKOL SADUSHI – Zëvendëskryetar / *Deputy Chief of Justice* 2020 – vazhdim / *ongoing*
- ERVIN PUPE – Anëtar / *Member* 2020 – vazhdim / *ongoing*
- ILIR PANDA – Anëtar / *Member* 2020 – vazhdim / *ongoing*
- SOKOL BINAJ – Anëtar / *Member* 2021 – vazhdim / *ongoing*
- ALBANA BOKSI – Anëtare / *Member* 2021 – vazhdim / *ongoing*
- SANDËR SIMONI – Anëtar / *Member* 2021 – vazhdim / *ongoing*
- KLODIAN KURUSHI – Anëtar / *Member* 2021 – Dhjetor 2021 Anëtar i Këshillit të Lartë Gjyqësor (pezulluar mandati në Gjykatën e Lartë) / *Member of High Judicial Council (suspended as a Judge at HC)*
- ARTUR KALAJA – Anëtar / *Member* 2021 – vazhdim / *ongoing*
- ASIM VOKSHI – Anëtar / *Member* 2021 – vazhdim / *ongoing*
- ARBENA AHMETI – Anëtar/Member 2022 – vazhdim / *ongoing*
- GENTIAN MEDJA – Anëtar/Member 2022 – vazhdim / *ongoing*

DREJTUESIT E GJYKATËS SË LARTË PREJ 1991

Chairpersons of the High Court since 1991

KLEANTHI KOÇI
Kryetar
Chairperson 1990–1992

NURO HOTI
Kryetar
Chairperson 1992–1993

ZEF BROZI
Kryetar
Chairperson 1993–1995

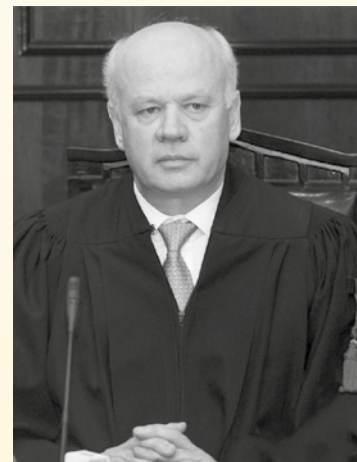
AVNI SHEHU
Kryetar
Chairperson 1995–1999

THIMJO KONDI
Kryetar
Chairperson 2000–2008

SHPRESA BEÇAJ
Kryetar
Chairperson 2008–2013

XHEZAIR ZAGANJORI
Kryetar
Chairperson 2013–2019

II. GJYKATA E LARTË PAS REFORMËS 2016

Zgjedhja e gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë

Një nga synimet e reformës në drejtësi të vitit 2016 ishte dhe minimizimi i ndikimit të politikës në zgjedhjen e gjyqtarëve të lartë. Më parë, ata zgjidheshin nga Kuvendi, me propozimin e Presidentit të Republikës, gjë që jo rrallë çonte në përplasje të forta politike midis dy institucioneve duke ndikuar në përzgjedhjen e vonuar apo mbështetur mbi preferenca politike të gjyqtarëve të lartë. Tashmë organet me përbërje politike nuk janë më të përfshira në procesin e zgjedhjes së gjyqtarëve të lartë. Pas ndryshimeve kushtetuese dhe ligjore në kuadër të reformës në drejtësi të vitit 2016, gjyqtarët e Gjykatës së Lartë emërohen nga Presidenti i Republikës, me propozim të Këshillit të Lartë Gjyqësor, për një mandat 9-vjeçar, pa të drejtë rriemërimi. Presidenti i Republikës, brenda 10 ditëve nga data e marrjes së vendimit të Këshillit të Lartë Gjyqësor, emëron gjyqtarin e Gjykatës së Lartë, me përjashtim të rasteve kur Presidenti konstaton se kandidati nuk plotëson kriteret e

kualifikimit ose kushtet e zgjedhshmërisë, sipas ligjit. Gjyqtari i Gjykatës së Lartë zgjidhet nga radhët e gjyqtarëve me të paktën 13 vjet përvojë në ushtrimin e profesionit. Një e pesta e gjyqtarëve në këtë gjykatë përzgjidhet mes juristëve të spikatur me jo më pak se 15 vjet përvojë si avokatë, profesorë ose lektorë të së drejtës, juristë të nivelit të lartë në administratën publike ose në fusha të tjera të së drejtës. Kjo qasje synon shkëputjen nga praktika e përfshirjes së politikës në procedurat e emërimit të gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë, shndërrimin e saj në një gjykatë karriere, si dhe garanton gjithashtu ruajtjen e pavarësisë dhe përmirësimin e cilësisë së përbërjes së trupës gjyqësore, bazuar vetëm në meritat profesionale dhe etike personale të anëtarëve të saj. Bazuar në këtë standard, një nga risitë e reformës në drejtësi të vitit 2016 ishte dhe mundësia që 3 gjyqtarë të Gjykatës Kushtetuese të zgjidhen nga Gjykata e Lartë, gjë që do t'i shërbejë miksimit të përvojës së gjyqtarëve me praktikantët e tjerë të së drejtës.

II. HIGH COURT AFTER THE 2016 REFORM

Election of judges of the High Court

One of the objectives of the 2016 justice reform was to minimize the political impact on the election of high court judges. Previously, they were elected by the Assembly, upon a proposal of the President of the Republic, which often brought about strong political clashes between the two institutions, influencing the delayed election or relying on the political support to high court judges. Political bodies are no longer involved in the process of electing senior judges. Following the constitutional and legal amendments in the framework of the justice reform of 2016, the judges of the High Court are appointed by the President of the Republic, upon a proposal of the High Judicial Council, for a 9-year term, without the right of reappointment. The President of the Republic, within 10 days from the date of the decision of the High Judicial Council, appoints the judge of the High Court, unless the President finds that the candidate does not meet the eligibility criteria or

eligibility conditions, according to law. A judge of the High Court is elected amongst judges with at least 13 years of experience in exercising their profession. One-fifth of the judges in this court are selected from prominent lawyers with no less than 15 years of experience as lawyers, professors or law lecturers, senior lawyers in public administration or other areas of law. This approach aims to detach the involvement of politics from the practice of appointing high court judges, turning this Court into a career court, and also guarantees the preservation of independence and the quality improvement of the composition of the judiciary, based only on merits, professional and personal ethics of its members. Based on this standard, one of the innovations of the justice reform of 2016 was the possibility for three judges of the Constitutional Court to be elected by the High Court, which will serve to mix the experience of judges with other law practitioners.

Anëtarët
e Gjykatës së Lartë,
mars 2022.

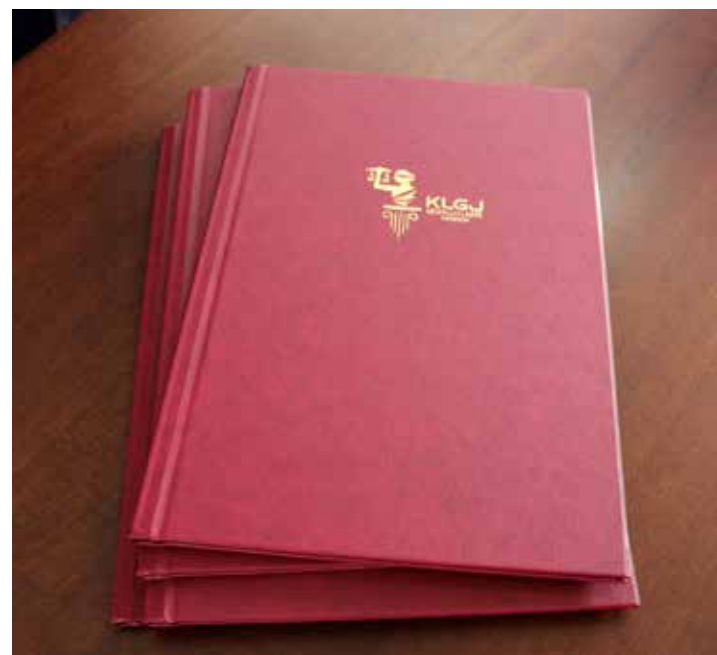
Members of the
High Court,
march 2022

Pavarësia e Gjykatës së Lartë

Bazuar në nenin 7 të Kushtetutës shqiptare, sistemi i qeverisjes bazohet në parimin e ndarjes dhe balancimit të pushtetit ligjvënës, ekzekutiv dhe gjyqësor. Pushteti gjyqësor ushtrohet nga gjykatat e shkallës së parë, gjykatat e apelit dhe Gjykata e Lartë (neni 135). Gjyqtarët janë të pavarur dhe u nënshtrohen vetëm Kushtetutës dhe ligjeve (neni 145). Duke mbajtur parasysh këto parashikime kushtetuese, mund të thuhet se Gjykata e Lartë është instanca më e lartë gjyqësore, pavarësia e së cilës garantohet më tej me parashikimet ligjore përkatëse. Organi më i lartë i ngarkuar me administrimin e drejtësisë është Këshilli i Lartë Gjyqësor, i cili ka mision të sigurojë pavarësinë, përgjegjshmërinë dhe mbarëvajtjen e pushtetit gjyqësor (neni 147). Ai përbëhet në shumicë nga gjyqtarë të të gjitha niveleve, si dhe profesionistë të tjerë të së drejtës. Këshilli i Lartë Gjyqësor është organ administrimi i sistemit gjyqësor pa të drejtë të ndërhyjë në vendimmarrjen e gjykatave, e cila është kompetencë ekskluzive e tyre. Reforma e 2016 solli disa ndryshime thelbësore në mënyrën e zgjedhjes, përbërjes, kompetencave dhe sistemit të llogaridhënies së gjyqtarëve, përfshi edhe ata të Gjykatës së Lartë. Kështu, për herë të parë edhe Gjykata e Lartë është pjesë e së njëjtës skemë zgjedhjeje, llogaridhënieje, procedimi disiplinor, si të gjithë gjyqtarët e tjerë, në ndryshim nga më parë ku gjyqtarët e lartë nuk i nënshtroheshin sistemit të llogaridhënies, përveç rastit të shkarkimit, si e vetmja masë disiplinore. Nuk ishte parashikuar ndonjë formë apo proces tjetër për sigurimin e përgjegjshmërisë dhe profesionalizmit të gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë, duke vënë vazhdimisht në pikëpyetje pavarësinë e tyre nga pushtetet ose grupet e tjera të interesit.

Pas 2016-s, kuadri ligjor parashikon një sistem të ri të përgjegjësisë disiplinore, ndërtuar mbi parimin e proporcionalitetit të shkëljes dhe masës disiplinore. Procedimi disiplinor iniciohet nga Inspektori i Lartë i Drejtësisë dhe vendimi mbi të merret nga Këshilli i Lartë Gjyqësor.

Si një nga masat e shumta antikorrupsion, reforma e 2016-s solli edhe kufizimin e imunitetit të gjyqtarëve të të gjitha niveleve, duke e parashikuar vetëm për mendimet e shprehura dhe vendimet e marra në ushtrimin e funksioneve të tij, përveç rasteve të dhënies qëllimisht të një vendimi, si pasojë e një interesi vetjak ose keqbesimi (neni 137 i Kushtetutës).

Independence of the High Court

Based on Article 7 of the Albanian Constitution, the governance system is based on the principle of separation and balance of the legislative, executive and judicial power. Judicial power is exercised by the courts of first instance, the courts of appeal and the High Court (Article 135). Judges are independent and subject only to the Constitution and laws (Article 145). Given these constitutional provisions, it can be affirmed that the High Court is the highest judicial instance, whose independence is further guaranteed by the relevant legal provisions. The highest body in charge of administering justice is the High Judicial Council, which has the mission to ensure the independence, accountability and progress of the judiciary (Article 147). It is composed mostly of judges of all levels, as well as other legal professionals. The High Judicial Council is an administrative body of the judicial system without the right to interfere in the decision-making of the courts, which is their exclusive competence. The 2016 reform brought about some fundamental changes in terms of their election, composition, competences and accountability system including the high court judges. Thus, for the first time, the High Court is part of the same scheme of election, accountability, disciplinary proceedings, as all other judges, unlike before where senior judges were not subject to the system of accountability, except in the case of dismissal, as the only disciplinary measure. No other form or process was envisaged to ensure the accountability and professionalism of High Court judges, questioning continuously their independence from other powers or interest groups.

After 2016, the legal framework envisages a new system of disciplinary responsibility, built on the principle of proportionality of the violation and disciplinary measure. Disciplinary proceedings are initiated by the High Inspector of Justice and the decision in their regard is taken by the High Judicial Council.

As one of several anti-corruption measures, the 2016 reform also brought about the restriction of the immunity of judges of all levels, providing immunity only regarding the opinions expressed and the decisions taken in the exercise of their functions, except for cases when a decision is delivered on purpose as a result of a self-interest or mistrust (Article 137 of the Constitution).

Juridiksioni

Në organizimin e sistemit gjyqësor të Shqipërisë, Gjykata e Lartë është në majën e piramidës gjyqësore dhe për këtë arsye luan një rol të veçantë në procesin e sigurimit të interpretimit uniform të ligjit. Gjykata e Lartë ka si mision të posaçëm të saj njësimin e praktikës gjyqësore, lidhur me kuptimin dhe zbatimin e ligjit nga gjykatat

më të ulëta. Gjykata e Lartë nuk ka në thelb të veprimtarisë zgjidhjen e konflikteve konkrete por interpretimin përfundimtar të ligjit për kuptimin dhe zbatimin uniform të tij nga gjykatat. Për këtë qëllim ajo ka juridiksion të shqyrtojë çështje ku mund të vendosë ndryshimin e praktikës gjyqësore, kur konstatohet se e njëjta çështje juridike është interpretuar në mënyrë të ndryshme jo vetëm nga gjykatat më të ulëta por edhe kolegjet ose trupat e ndryshëm gjykues të Gjykatës së Lartë.

Mbledhja e Gjyqtarëve, mars 2022.

Meeting of the Judges of the High Court, march 2022.

Jurisdiction

In the organizational chart of the Albanian judicial system, the High Court is at the top of the judicial pyramid, and therefore plays a special role in the process of ensuring a uniform interpretation of the law. The High Court has as its special mission the unification of case law, regarding the understanding

and application of the law by the lower courts. The High Court does not have at its core activity resolving concrete conflicts but the final interpretation of the law regarding its understanding and uniform application by the courts. To this end, it has jurisdiction to adjudicate cases where it can decide to change the case law, when it is found that the same legal issue has been interpreted differently not only by the lower courts but also by the different chambers or trial panels of the High Court.

Seancë gjyqësore e Kolegjit Penal, 2021.

Oral session of Criminal College, 2021.

Gjykata e Lartë shqyrton në shkallë të fundit çështjet civile, administrative dhe penale, brenda kufijve të shkaqeve të ngritura në rekurs nga palët, duke u kufizuar në verifikimin e përputhshmërisë së vendimit të ankimuar me ligjin material apo procedural. Rekursat shqyrtohen në dhomën e këshillimit ose në seancë publike me pjesëmarrjen e palëve, nëse plotësojnë kushtet e parashikuara nga ligji. Gjykimi, si rregull, bëhet nga trupa gjykues të përbërë me 3 gjyqtarë, çështjet me rëndësi për njësimin dhe zhvillimin e praktikës gjyqësore gjykohen me trup gjykues të përbërë nga 5 gjyqtarë, ndërsa çështjet që shtrojnë nevojën e ndryshimit të praktikës gjyqësore gjykohen nga kolegjet e bashkuara, pra në përbërje të plotë të gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë.

Vendimet e Gjykatës së Lartë janë të detyrueshme për t'u zbatuar nga gjykatat më të ulëta. Ndaj tyre nuk ushtrohet ankim, përveç Ankimit Kushtetues Individual në Gjykatën Kushtetuese, kur pretendohet se janë cenuar të drejtat themelore të garantuara në Kushtetutë.

Të gjitha vendimet e Gjykatës së Lartë publikohen në format të plotë ose të përmbledhur, duke iu përshtatur mënyrave bashkëkohore të botimit. Vendimet e Gjykatës së Lartë që njësojnë ose ndryshojnë praktikën gjyqësore publikohen në Fletoren Zyrtare.

Gjyqtarët e Gjykatës së Lartë ndahen në tre kolegje: civil, penal dhe administrativ, të cilët përbëhen nga disa trupa gjykues, sipas propozimit të Mbledhjes së Gjyqtarëve, i cili miratohet nga Këshilli i Gjykatës. Ndarja në kolegje bëhet sipas përvojës së mëparshme të gjyqtarëve, duke mbajtur parasysh edhe nevojat e Gjykatës për mbarëvajtjen e procesit vendimmarrës. Rregullat e gjykimit janë të njëjta për të tre kolegjet, sipas parashikimeve ligjore përkatëse.

Gjykata e Lartë përballet sot me një numër të madh çështjesh të prapambetura për gjykimin e të cilave ajo ka miratuar një plan veprimi me masa konkrete për këtë qëllim.

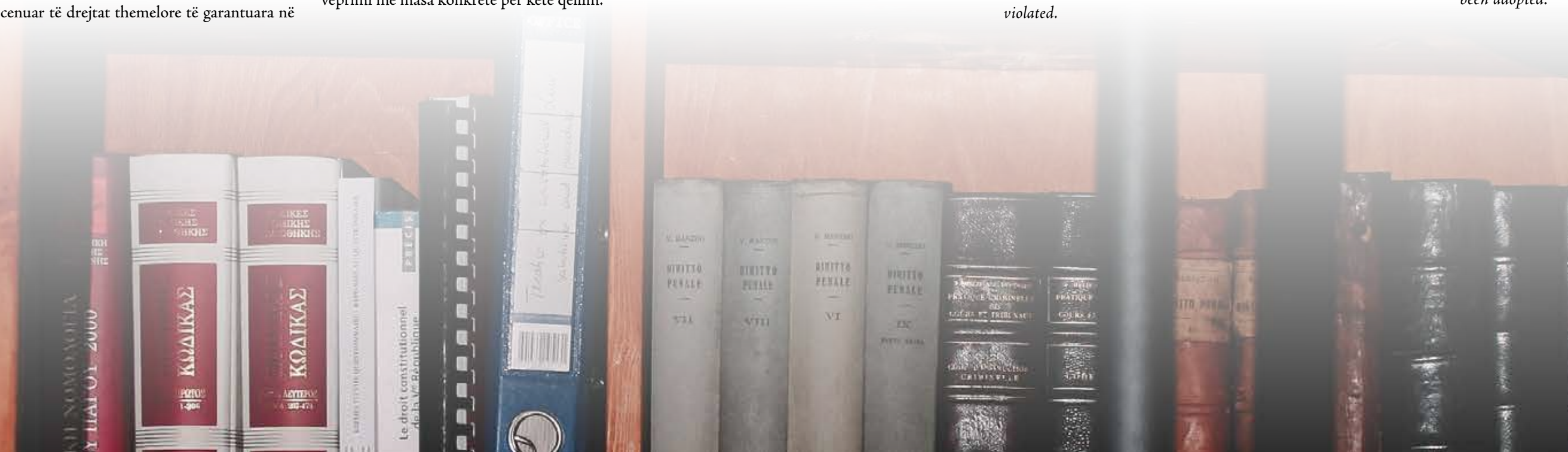
The High Court examines in the last instance civil, administrative and criminal cases, within the limits of the causes raised in the recourse by the parties, limiting itself to verifying the compliance of the appealed decision with the substantive or procedural law. Recourse is reviewed in the consultation room or in a public hearing with the participation of the parties, if they meet the conditions provided by law. The trial, as a rule, is conducted by a panel of 3 judges, cases of importance for the unification and development of case law are tried by a panel of 5 judges, while cases that raise the need to change the case law are tried by the Joint Chambers, i.e. fully composed of all judges of the High Court.

Decisions of the High Court are binding on the lower courts. No appeal is filed against them, except for the Individual Constitutional Appeal before the Constitutional Court, when it is alleged that the fundamental rights guaranteed in the Constitution have been violated.

All decisions of the High Court are published in full or in summary format, adapting to contemporary modes of publication. Decisions of the High Court that unify or change the case law are published in the Official Gazette.

Judges of the High Court are divided into three colleges: civil, criminal and administrative college, which consist of several panels, upon a proposal of the General Meeting of Judges, which is approved by the Council of the Court. The division into colleges is based on the previous experience of judges, taking into account the needs of the Court for the smooth running of the decision-making process. The rules of the trial are the same for all three colleges, according to the relevant legal provisions.

The High Court today faces a large number of backlog cases for adjudication of which, an action plan with concrete measures has been adopted.

III. BASHKËPUNIMI NDËRKOMBËTAR

Marrëdhëniet e Gjykatës së Lartë me GJEDNJ

Bashkëpunimi ndërkombëtar, dy apo shumëpalësh, është mjaft dinamik. Ai përfshin si format klasike të ndërveprimit, ashtu edhe ato moderne, të imponuara nga zhvillimi tërësor social, ekonomik dhe teknologjik bashkëkohor. Në këtë kuptim, edhe shkëmbimet midis juridiksioneve kombëtare, rajonale e ndërkombëtare janë shndërruar me kalimin e kohës në marrëdhënie shumëplanëshe. Kjo ka bërë që transmetimi i zhvillimeve jurisprudenciale të jetë më i shpejtë, periodik dhe si rrjedhim efikas. Modeli më ilustrues është bashkëpunimi i posaçëm midis Gjykatës së Lartë dhe GJEDNJs, i cili paraqitet në disa forma dhe aspekte. Forma kryesore është ndjekja dhe zbatimi i jurisprudencës së GJEDNJs, e cila ka pasur efekte të rëndësishme në rendet juridike dhe jurisprudencën e shteteve anëtare të Këshillit të Evropës, anëtare e të cilit është dhe Shqipëria që prej vitit 1996. GJEDNJ, si garante e respektimit dhe mbrojtjes së të drejtave të parashikuara në Konventën Evropiane, me vendimet e saj luan një rol të rëndësishëm jo vetëm drejtpërdrejt ndaj shteteve që janë palë në gjykim, por edhe ndaj të gjithë vendeve anëtare, nëpërmjet efektit rrezatues që ka jurisprudenca e asaj Gjykate.

Ndonëse vendimet që merr GJEDNJ kanë efekt detyrues ndërmjet palëve në proces, vendimet e saj kanë një efekt më të gjerë, i cili shkon përtej rastit individual, për shkak të rolit të rëndësishëm që GJEDNJ

Pjesëmarrje në ceremoninë e hapjes së vitit të ri gjyqësor 2021-2022, Gjykata e Kasacionit, Turqi.

ka në interpretimin dhe zhvillimin e mëtejshëm të dispozitave të Konventës, duke ndikuar në këtë mënyrë në jurisprudencën e të gjitha shteteve anëtare, të cilët janë të detyruar t'u përmbahen vendimeve të saj kur shqyrtojnë çështje të ngjashme, edhe pse këto vendime janë dhënë në mosmarrëveshje ku ata nuk kanë qenë palë. Efekti i zbatueshmërisë së drejtpërdrejtë që po i jepet në mënyrë të shpeshtë jurisprudencës së GJEDNJs nga gjykatat kombëtare ka sjellë si rezultat sigurimin e një zgjidhjeje sa më të njësuar të çështjeve, si dhe zhvillimin e së drejtës së brendshme dhe praktikës gjyqësore për të parandaluar shkelje të ngjashme të dispozitave të Konventës në të ardhmen.

III. INTERNATIONAL COOPERATION

periodic and efficient. The most illustrative model is the special cooperation between the High Court and the ECtHR, which is presented in several forms and aspects. The main form is the follow-up and implementation of the jurisprudence of the ECtHR, which has had significant effects on the legal order and jurisprudence of the member states of the Council of Europe, of which Albania has been a member since 1996. The ECtHR, as a guarantor of the respect and protection of the rights enshrined in the European Convention, with its decisions plays an important role not only directly against the states that are parties to the trial, but also against all member states, through the radiant effect that has the jurisprudence of that Court.

Although the ECtHR's decisions have a binding effect between the parties to the proceedings, its decisions have a broader effect, which goes beyond the individual case, due to the important role that the ECtHR has in further interpreting and developing the provisions of the Convention, thus influencing the jurisprudence of all member states, which are obliged to comply with its decisions when considering similar matters, even though those decisions have been given in disputes to which they have not been parties. The effect of the direct enforcement that is frequently given to the jurisprudence of the ECtHR by national courts has resulted in ensuring a more unified solution of cases, as well as the development of domestic law and case law to prevent similar violations to the provisions of the Convention in the future.

Participation in the opening ceremony of the new judicial year 2021-2022, Court of Cassation, Turkey.

The relationship of the High Court with the ECHR

International cooperation, bilateral or multilateral, is quite dynamic. It includes both classical and modern forms of interaction, imposed by the overall social, economic and technological contemporary development. In this sense, even exchanges between national, regional and international jurisdictions have turned over time into multilateral relations. Consequently, the transmission of jurisprudential developments has become faster,

Duke ushtruar si instanca e fundit kontrollin gjyqësor në nivel kombëtar, Gjykata e Lartë e Shqipërisë është përpjekur që të zbatojë në procesin e interpretimit dhe zbatimit të ligjeve, standardet e Konventës Evropiane të të Drejtave të Njeriut të elaboruara në jurisprudencën e GJEDNJs, me qëllim që të garantojë në mënyrë efektive mbrojtjen e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut.

Rastet gjyqësore ku Gjykata e Lartë i referohet jurisprudencës së GJEDNJs në mbështetje të arsyetimit të çështjes dhe zgjidhjen e saj janë të shumta, dhe kohët e fundit vihet re një tendencë në rritje e numrit të tyre, gjë që shërben dhe si model për t'u ndjekur nga gjykatat më të ulëta.

Për rolin e pazëvendësueshëm që ka jurisprudenca e GJEDNJs në praktikën e gjykatave kombëtare flet edhe ndryshimi i fundit në ligjet procedurale, ku është parashikuar mundësia e Gjykatës së Lartë për të nisur një kontroll incidental në GJEDNJ, bazuar në Protokollin Shtesë nr. 14 të KEDNJs.

Kështu, nëse një kolegji ose Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, gjatë shqyrtimit të çështjes, në dhomë këshillimi ose në seancë gjyqësore, vendosin t'i drejtohen GJEDNJs, ata marrin vendim për pezullimin e shqyrtimit të çështjes. Mbeten për t'u parë në vijim efektet që do të ketë kjo procedurë në zhvillimin e praktikës gjyqësore në Shqipëri.

Një formë tjetër e bashkëpunimit me GJEDNJ ka qenë pjesëmarrja e gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë në Ceremoninë Vjetore të Hapjes së Vitit Gjyqësor të GJEDNJs, si një nga ngjarjet më të rëndësishme ku shkëmbehen praktikat dhe përvojat midis juridiksioneve kombëtare dhe asaj të GJEDNJs.

Takim me Ministrin Kroat të Drejtësisë, shkurt 2022.

Po kështu, Forumi Vjetor i Personave të Kontaktit të Rrjetit të Gjykatave të Larta, i cili fokusohet tek një ndërveprim tekniko-profesional për çështje aktuale që ndodhen për shqyrtim në GJEDNJ dhe që duhen adresuar edhe nga juridiksionet kombëtare, ka një efekt të ndjeshëm në mbajtjen e kontakteve të ngushta mes dy organizatave. Ky bashkëpunim tashmë është bërë periodik, që prej anëtarësisë me të drejta të plota të Gjykatës së Lartë në rrjetin e Gjykatave të Larta (Superior Courts Network "SCN"), i krijuar nga GJEDNJ, me qëllim pasurimin e dialogut në zbatim të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut dhe shkëmbimin praktik të informacioneve lidhur më praktikën gjyqësore të gjykatave.

The irreplaceable role of the ECtHR jurisprudence in the case-law of national courts is illustrated by the recent change in procedural laws, which provides for the possibility of the High Court to initiate an incidental review at the ECtHR, based on Additional Protocol no. 14 of the ECtHR.

Thus, if a Chamber or the Joint Chambers of the High Court, during the examination of the case, in the consultation room or in the court session, decides to address the ECtHR, they decide to suspend the examination of the case. The effects that this procedure will have on the development of case law in Albania remain to be seen.

Another form of co-operation with the ECtHR has been the participation of High-Court judges in the ECtHR Annual Judicial Year Opening Ceremony, as one of the most important events where practices and experiences are exchanged between national and ECtHR jurisdictions. Likewise, the Annual Forum of High-Court Focal Points, which focuses on a technical-professional interaction on current cases pending before the ECtHR and to be addressed by national jurisdictions, has a significant effect on maintaining of close contacts between the two organizations. This cooperation has already become periodic, since the full membership of the High Court in the Supreme Courts Network (SCN), created by the ECtHR, in order to enrich the dialogue regarding the implementation of the European Convention on Human Rights and the practical exchange of information on the case law of the courts.

The High Court of Albania, while exercising judicial control at the national level as the final instance, has tried to apply the standards of the ECtHR elaborated in its jurisprudence during the process of interpretation and implementation laws, in order to effectively guarantee the protection of fundamental human rights and freedoms.

Cases where the High Court refers to the jurisprudence of the ECtHR in support of the reasoning of the case and its resolution are numerous, and recently there is an increasing trend in their number, which serves as a model to be followed by lower courts.

Një kontribut mjaft të vlefshëm në mbajtjen dhe forcimin e këtij bashkëpunimi ka dhënë dhe organizata e mirënjohur dhe me reputacion të lartë në këtë drejtim, Këshilli i Evropës, i cili është prej dekadash prezent në Shqipëri dhe posaçërisht në gjyqësorin shqiptar. Programet dhe projektet specifike të Këshillit të Evropës, si ai për Efikasitetin e Drejtësisë (CEPEJ) nëpërmjet Programit “Rritja e efikasitetit të sistemit të drejtësisë shqiptare në përputhje me standardet evropiane (SEJ 1), Projektit “Forcimi i cilësisë dhe efikasitetit të drejtësisë në Shqipëri” (SEJ 2) dhe Projektit SEJ 3 (maj 2019- maj 2022); Projekti “Mbështetja e mjeteve të brendshme për zbatimin efektiv të vendimeve të GjEDNj-së dhe atyre të brendshme” si pjesë e programit “Instrumenti Horizontal për Ballkanin Perëndimor dhe Turqinë 2019-2022”, bashkëfinancuar nga Bashkimi Evropian dhe Këshilli i Evropës dhe zbatuar nga Këshilli i Evropës, kanë ndihmuar mjaft në përmirësimin e situatës në sistemin e drejtësisë, duke mbajtur parasysh sfidat me të cilat ai përballlet.

Marrëveshje të tjera bashkëpunimi (dy ose shumëpalëshe)

Gjykata e Lartë prej vitesh ka ngritur dhe kultivuar marrëdhënie dy dhe shumëpalëshe me gjykatat e larta të vendeve të ndryshme, gjë që ka ndikuar në njohjen e saj jashtë vendit por edhe në pasurimin e praktikës së saj gjyqësore. Kështu, Gjykata e Lartë mban marrëdhënie dypalëshe me gjykatat e larta të vendeve të rajonit të Ballkanit (Kosovë,* Mali i Zi, Maqedoni e Veriut, Turqi), të vendeve të tjera të Evropës (Austri, Itali, Gjermani, Francë), si dhe të vendeve të tjera. Në të njëjtën kohë, Gjykata e Lartë ka ndërtuar marrëdhënie të frytshme bashkëpunimi me Gjykatën Evropiane të Drejtësisë (GJED) në Luksemburg, si dhe me gjykatat ndërkombëtare në Hagë.

Anëtarësitë e Gjykatës së Lartë në forume të tjera rajonale apo ndërkombëtare zënë një vend të rëndësishëm në aktivitetin e saj profesional. Të tilla përmendim, anëtarësinë në:

- ▶ Shoqata e Gjykatave të Larta dhe të Kasacionit të Vendeve Frankofone (“AHJUCAF”), ku Gjykata e Lartë është anëtare me të drejta të plota që prej vitit 2001;
- ▶ Instituti CEELI (Iniciativa Ligjore e Evropës Qendrore dhe Lindore), i cili organizon Konferencën e Kryetarëve të Gjykatave të Larta të Vendeve të Evropës Qendrore Lindore që prej vitit 2012;
- ▶ Forumi i Gjyqtarëve të Bashkimit Evropian për Mjedisin (“EUFJE”), anëtare me të drejta të plota që prej vitit 2014;
- ▶ Shoqata e Juristëve Botërorë (World Jurist Association “WJA”), ku Gjykata e Lartë është anëtarësuar që në vitin 2014;
- ▶ Rrjeti i Kryetarëve të Gjykatave të Larta të Bashkimit Evropian, ku Gjykata e Lartë është anëtare me status vëzhguesi që në nëntor 2016;
- ▶ Instituti për të Drejtën Evropiane (“ELI”), i cili inicion, kryen dhe lehtëson kërkimin ligjor, bën rekomandime dhe siguron udhëzime praktike në fushën e zhvillimit ligjor Evropian. Gjykata e Lartë është anëtare që në vitin 2013, si dhe prej 2019 me të drejtë vote në Këshillin e Institutit;
- ▶ Agjencia e Bashkimit Evropian për të Drejtat Themelore (FRA), ku Gjykata e Lartë ka statusin e vëzhguesit prej shkurtit 2021;

Rrjeti i Gjykatave të Larta të Juridiksionit Administrativ të vendeve anëtarë të BE-së, ku Gjykata e Lartë ka statusin e vëzhguesit prej 2021.

A very valuable contribution in maintaining and strengthening this cooperation has been given by the well-known organization with a high reputation in this regard, the Council of Europe, which has been present in Albania for decades and especially in the Albanian judiciary. Specific programs and projects of the Council of Europe, such as the one for the Efficiency of Justice (CEPEJ) through the Program “Increasing the efficiency of the Albanian justice system in accordance with European standards (SEJ 1), the project “Strengthening the quality and efficiency of justice in Albania ” (SEJ 2) and the SEJ 3 Project (May 2019- May 2022); The project “Support to internal remedies for the effective implementation of ECtHR and domestic decisions” as part of the program “Horizontal Facility for the Western Balkans and Turkey 2019-2022”, co-financed by the European Union and the Council of Europe and implemented by the Council of Europe, have helped a lot to improve the situation in the justice system, keeping in mind the challenges it faces.

Other cooperation agreements (bilateral or multilateral)

For years, the High Court has established and cultivated bilateral and multilateral relations with the high courts of different countries, which has influenced its recognition abroad but also the enrichment of its judicial practice. Thus, the High Court maintains bilateral relations with the high courts of Balkan region countries (Kosovo, Montenegro, Northern Macedonia, Turkey), other European countries (Austria, Italy, Germany, France), as well as with other countries. At the same time, the High Court has built fruitful cooperative relations with the European Court of Justice (ECJ) in Luxembourg, as well as with the international courts in The Hague.*

Membership of the High Court in other regional or international forums occupies an important place in its professional activity. This includes the membership in:

- ▶ Association of High Courts of Cassation of Francophone Countries (“AHJUCAF”), being a full member since 2001;
- ▶ CEELI Institute (Central and Eastern European Law Initiative), which organizes the Conference of Supreme Courts Presidents of Central and Eastern Europe countries since 2012;
- ▶ European Union Forum of Judges for the Environment (“EUFJE”), full member since 2014;
- ▶ World Jurist Association (WJA), where the High Court has been a member since 2014;
- ▶ Network of Presidents of the Supreme Courts of the European Union, where the High Court has been a member with observer status since November 2016;
- ▶ The European Law Institute (“ELI”), which initiates, conducts and facilitates legal research, makes recommendations and provides practical guidance in the field of European legal development. The High Court has been a member since 2013, as well as since 2019 with the right to vote in the Council of the Institute;
- ▶ The European Union Agency for Fundamental Rights (FRA), where the High Court has observer status since February 2021;

The Association of the Councils of State and Supreme Administrative Jurisdictions of EU member states, where the High Court has observer status since 2021.

* Ky përkufizim është pa paragjykim ndaj qëndrimeve për statusin, dhe është në pajtim me Rezolutën e Këshillit të Sigurisë të Kombeve të Bashkuara 1244/1999 dhe Opininionin e GJND-së mbi shpalljen e pavarësisë së Kosovës.

* This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244 and the ICJ Opinion on the Kosovo Declaration of Independence.

Në përfundim, në pasqyrimin e bashkëpunimeve me aktorët ndërkombëtarë, vlen të përmendet Misioni EURALIUS V “Konsolidimi i Sistemit të Drejtësisë në Shqipëri”, ku Gjykata e Lartë është një institucion i rëndësishëm përfitues, si dhe Agjencia e Shteteve të Bashkuara për Zhvillim Ndërkombëtar (USAID).

Gjykata e Lartë është mbështetur nga projekti i USAID “Drejtësi për të Gjithë” (mars 2016 e në vazhdim), konkretisht

përmes nënshkrimit të Memorandumit të Mirëkuptimit mes USAID dhe Këshillit të Lartë Gjyqësor (29 prill 2020) që synon përmirësimin e efikasitetit të Gjykatës së Lartë dhe uljen e numrit të çështjeve të prapambetura, duke rekrutuar një ekip Nëpunësish për Uljen e Numrit të Çështjeve të Prapambetura (NUNÇP) në Gjykatën e Lartë, me qëllim rritjen e besimit të qytetarëve te sistemi gjyqësor.

Finally, in reflecting on collaborations with international actors, it is worth mentioning the EURALIUS V Mission “Consolidation of the Justice System in Albania”, where the High Court is an important beneficiary institution, as well as the United States Agency for International Development (USAID).

The High Court is supported by the USAID Justice for All project

(March 2016 onwards), specifically through the signing of the Memorandum of Understanding between USAID and the High Judicial Council (April 29, 2020) aiming to improve the efficiency of the High Court and reducing the number of backlog cases, by recruiting a team of Backlog Reduction Officers (BROs) in the High Court, in order to increase citizens' trust in the judicial system.

Takimi i anëtarëve të Gjykatës së Lartë me drejtues të misionit Euralius V.

Meeting of members of the High Court with leaders of the Euralius V.

Prezantimi i “Udhërrëfyesit për funksionimin e Gjykatës së Lartë”. Takim i përbashkët mes projektit Justice for All (USAID), EURALIUS V, KLGJ, me pjesëmarrjen e Ambasadores së SHBA Zj. Yuri Kim, Ambasadorit të BE Z. Luigi Soreca, etj.

Presentation of the “Guide to the functioning of the High Court”. Joint meeting between the Justice for All project (USAID), EURALIUS V, HJC with participation of the US Ambassador Mrs. Yuri Kim, EU Ambassador Mr. Luigi Soreca, etc.

IV. GJYKATA E LARTË DHE PUBLIKU

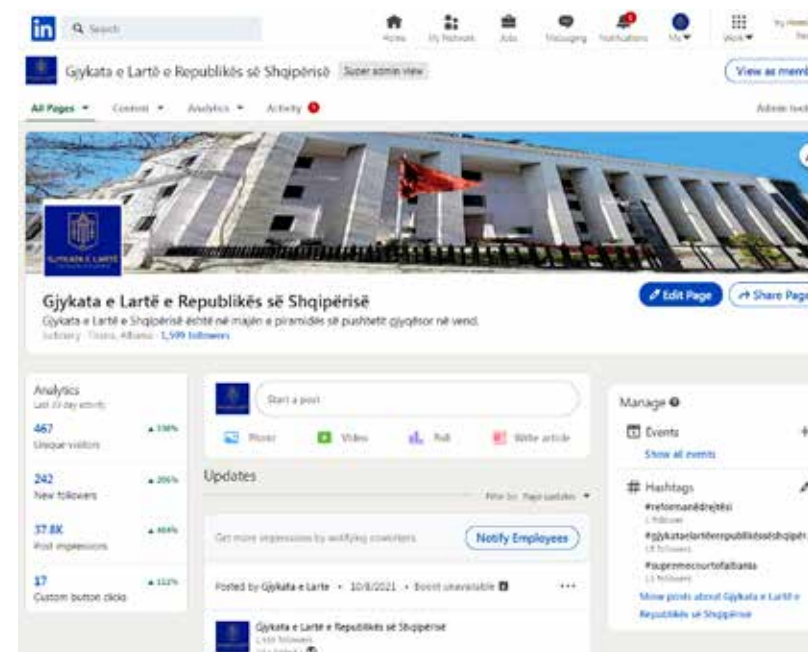
Garantimi i të drejtës së publikut dhe medias për t'u informuar duke ofruar një informacion të drejtë, të barabartë dhe në kohë të arsyeshme, pa përfshirë dhe pa penguar marrëdhënien e gjykatës me palët ose pjesëmarrësit në gjykim, mbetet një nga përparësitë e Gjykatës. Mbatja e vazhdueshme e marrëdhënieve me publikun drejtpërdrejt apo nëpërmjet medias kërkon gjithashtu edhe përshtatjen me format më të reja dhe efikase të shpërndarjes së informacionit, të cilat imponojnë, midis të tjerave, përfshirjen dhe përdorimin e platformave të reja të komunikimit të një institucioni si gjykata. Kjo ka ardhur si nevojë e zhvillimit të teknologjisë së informacionit por edhe të detyrimit që ndjen Gjykata për t'i ofruar publikut informacionin me gjithë pengesat e ardhura nga pandemia, gjë e cila ka kufizuar kontaktin fizik me publikun. Kështu, Gjykata e Lartë, së fundmi është e pranishme edhe në rrjetet sociale si LinkedIn, Facebook, me qëllim ofrimin e informacionit të gjithë kategorive të moshave dhe formimit të publikut.

Çdo aktivitet që përfshin Gjykatën e Lartë, jo vetëm të aspektit vendimmarrës por edhe të tjera që lidhen me administrimin e drejtësisë në përgjithësi apo kontributin e saj në konsolidimin e gjyqësorit, pasqyrohen rregullisht në faqen e saj web. Transmetimi i informacionit të vërtetë dhe të paanshëm tek publiku, është detyrim dhe angazhim i vazhdueshëm i Gjykatës së Lartë, i cili shprehet periodikisht në formë njoftimesh por edhe në formën e kontaktit të afërt të Zëvendëskryetarit të Gjykatës me përfaqësues të medias çdo fund viti.

Faqja zyrtare e Gjykatës së Lartë / Website of High Court www.gjykataelarte.gov.al

IV. THE HIGH COURT AND THE PUBLIC

Profili në LinkedIn i Gjykatës së Lartë.

High Court LinkedIn profile.

Ensuring public and the media's right to be informed by providing fair, equitable and timely information, without involving or hindering the Court's relation with the parties or participants in the trial, remains one of the Court's priorities. Maintaining continuous public relations directly or through the media also requires adapting to newer and more efficient forms of information dissemination, which impose, inter alia, the inclusion and use of new communication platforms of an institution such as the court. This has come as a need for the development of information technology but also for the sense of obligation of the Court to provide the public access to information despite the obstacles posed by the pandemic, which has limited physical contact with the public. Thus, the High Court is recently present on social networks such as LinkedIn, Facebook, Twitter, in order to provide information to all age categories and the education of the public.

Any activities involving the High Court, not only of the decision-making aspect but also others related to the administration of justice in general or its contribution to the consolidation of the judiciary, are regularly reflected in the content of its website. Transmission of true and impartial information to the public is an obligation and continuous commitment of the High Court, which is expressed periodically in the form of announcements and/or press releases but also in the form of close contact of the Deputy Chairperson/ Vice-President with media representatives every end-of-year.

Gjykata e Lartë ka përgatitur edhe një plan për aktivizimin e “Ditëve të Hapura” të gjykatës, me qëllim që publiku të rikonceptojë gjykatën si institucionin që ofron shërbim ndaj tij dhe që është i aksesueshëm. Për të bërë të mundur këtë, në faqen zyrtare të Gjykatës së Lartë në rubrikën Akreditim, është krijuar

mundësia për të dërguar një email në lidhje me pjesëmarrjen gjatë seancave gjyqësore, apo për të vizituar Gjykatën e Lartë (si publik, student apo nxënës shkolle). Çdokush mund të kontaktojë duke plotësuar modulën. (http://gjykataelarte.gov.al/web/Akreditim_9953_1.php)

The High Court is also preparing a plan to actively arrange the Court open days in accordance with the current conditions of the pandemic, in order for the public to reconceptualize the court as an institution that provides services to it and that is accessible. To make this possible,

on the official website of the High Court in the section Accreditation, there is an opportunity to send an email about attending court hearings, or to visit the High Court (as a member of the public, or as a student). Anyone can contact by filling the Request Form.

“Dita e Hapur” në Gjykatën e Lartë - nxënës të shkollës 9 vjeçare.

“Open day” in the High Court - pupils visit in the High Court.

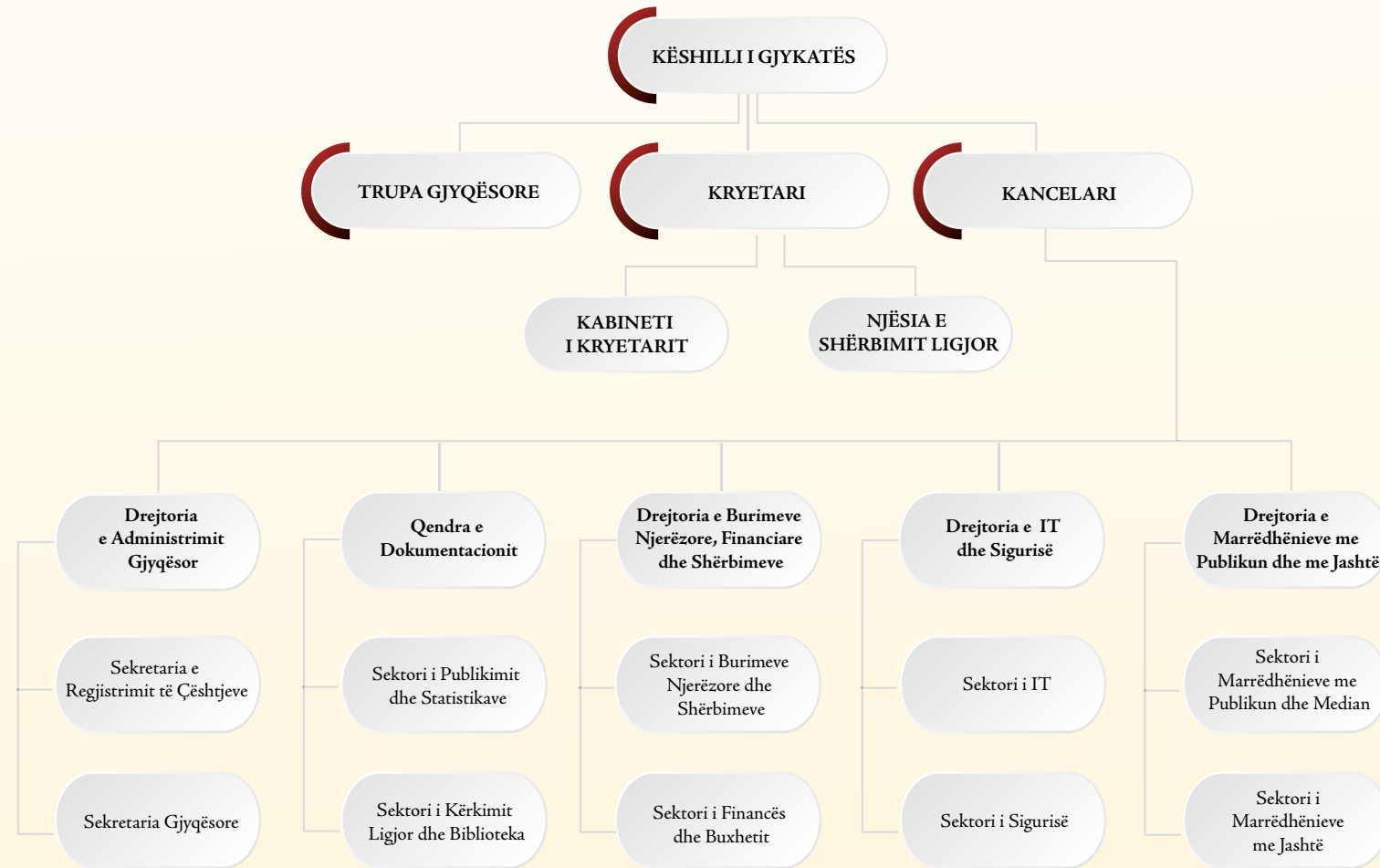

“Dita e Hapur” në Gjykatën e Lartë - studentë.

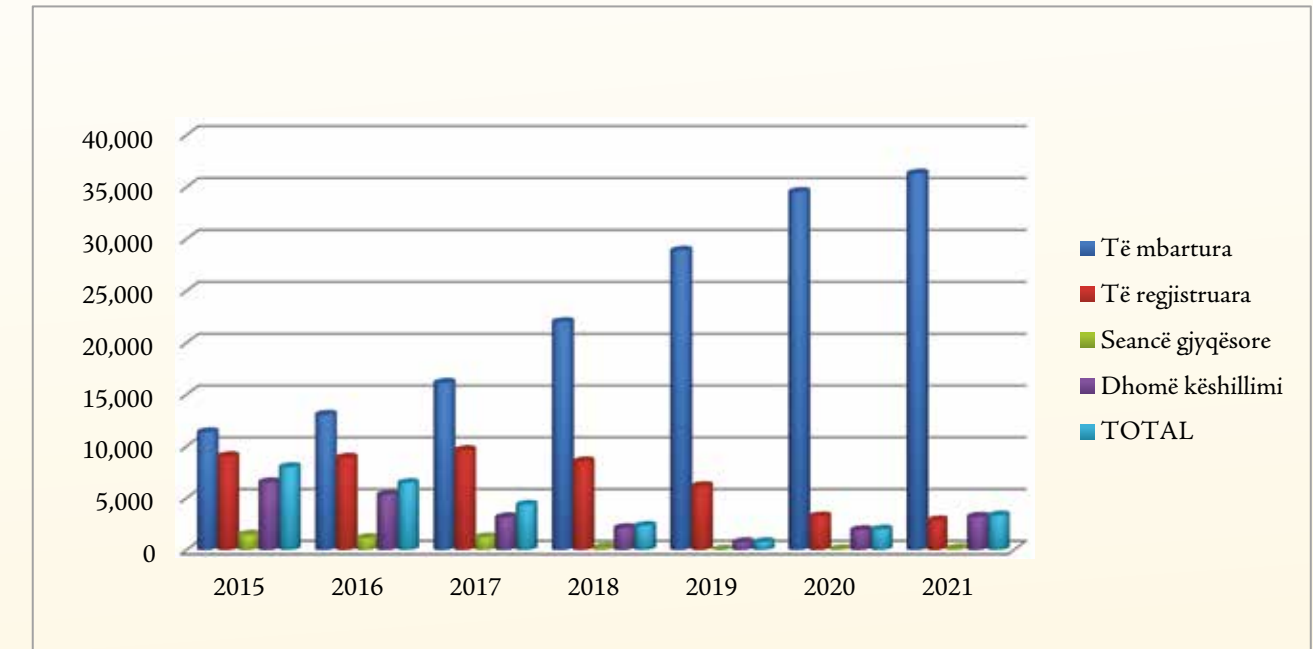
“Open day” in the High Court - students.

STRUKTURA ORGANIZATIVE E GJYKATËS (GRAFIKISHT)

ORGANIZATIONAL CHART OF THE COURT (GRAPHICALLY)

ÇËSHTJE TË GJYKUARA SIPAS VITEVE

Financuar
nga Bashkimi Evropian
dhe Këshilli i Evropës

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Zbatohet
nga Këshilli i Evropës

